

ARADI KÖZLÖNY

52. évfolyam, 227. szám
1937, október 7. csütörtök.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF
1897—1932.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Arad, Bulev. Regele Ferdinand 4.

Elv-zavar

A hangzavar fogalmának mintájára képzett szóval kell kifejeznünk talán a legmegközelítőbb megjelöléssel mindazt a sokféle rétegezésű elvi megnyilatkozást, amelyben a belpolitikai élet őszi fordulóján alkalmából a különböző fórumokról részestettek valamennyiünket. Politikusokat látunk és ráadásul még hallunk is, akik a politikai köpenyforgatás nagytradíciója művészetét Fregolira emlékeztető gyorsasággal gyakorolják nemcsak az üres hordók színpadain, hanem az elvi állásfoglalások nagy arénájában is és amit tegnap, tegnapelőtt még fennen hangoztattak a nagy tömegek használatára, mindazt ma lábbal tiporják, megtagadják és színháborút hirdetnek ellene. Az újságolvasó egyszerű polgár káprázó szemmel olvassa a sokféle megnyilatkozást, nagyhangú kijelentést, próféciára hangszerelt ödicséretet és mivel emlékezik még rá hogy ugyanezekből a forrásokból, ugyanezekből a szerzőktől már hallotta és olvasta mindannak az ellenkezőjét is, egyszerűen nem hisz már senkinek és semminek, kikapcsolódik a közélettel eddig kiépült kontaktusokból és egyre jobban eltávolodik azoktól a munkaterületektől, amelyeken eddig az ország demokratikus közéletének polgáriorgokát és nemes szabadságjogokat alapozó munkája folyt. Az elvek zavara legalább is ugyanannyira visszariasztó, mint a hangok kakofóniája és nem csoda, ha a polgár fülcire szorított kézzel menekül minél távolabb azoktól a helyektől, ahol annyian annyiféleképpen tartanak, róla-nélküle, hangos programbeszédreket.

Ha a belpolitikai élet pártjainak politikai színképét nézzük, eikáprázata látvány tarkasága, a nélkül azonban, hogy — a színhasonlatnak megfelelően — valaha is reménykedhetnénk abban, hogy ez a sokféle, egymást üto és kiegészítő szín egykor összeolvadna a nemzetépítő munka színharmóniájában. Láthatjuk, hogy sem a szélsőjobboldali pártok, sem a szélsőbaloldaliak nem képesek még a világszemléleti elv alapján való időleges kollaborációra sem, sőt azt is megtagadják, hogy a kormányképes politikai pártok is oly csoportokat kénytelenek saját kereteik között regulálni, amelyeknek politikai programja gyakran gyökeresen ellentétes az anyapárt sarkalatos programjaitól. Oly nagyjelentőségű kérdések, mint amilyen az alkotmány tervezett reformja, a kisebbségi politika módszere, a töke és a munka nacionalizálása, a felekezeti kérdés, — hogy csakis a belföldi problémáknál maradunk — különböző mellékszempontok megvilágításának szemszögéből kerülnek a belpolitikai közélet tálasztalára s mert divat lett a legtekintélyesebb pártoknál is a régi, bevált módszerek elvetése, minden párt és ma már minden politikus a maga saját találmányu szószával kívánja tálasni a régi kérdést az egész ország számára. Kell valami eredményt hoznia ennek az elhársnak, mert máskülönben nem harapózna el ilyen aggasztó mértékben ez a uódszer. Eredményt, amely nem az országnak, hanem a politikusnak jelent valami többet.

Prágába utazik Pál jugoszláv régensherceg

Arad, október 6. Az Eszterházy jelent, hogy Pál jugoszláv régensherceg október 22-én Prágába érkezik, hogy Bécsben a német külügyi látogatását viszonozza. Csehszlovákia kormányának jogadlatát rendező Pál herceg látogatása, amely éppen olyan fényes lesz, mint az angol királyi látogatás.

A Népszövetség elismeri Kína teljes szabadságát

Megindul az angol fegyverszállítás Kína felé

Győzelmeket jelentenek a kínai csapatok. — A Japán elleni gazdasági bojkottra is hajlandó Anglia, ha az Egyesült Államok részéről indul a kezdeményezés

SANGHAI, október 6. A japán csapatok harci tevékenysége szüntelenben van. Most állásait igyekeznek megerősíteni és a bombázás következtében tönkrement közlekedési utakat helyrehozni. Az utóbbi napok eseményei következtében a hadműveletek akadályozva vannak. A 8-ik kínai hadsereg egyik különítménye, a Sansi tartomány északnyugati részén visszafoglalta a japánoktól Pingia városát. Egy másik különítmény, amely gerilla harcot folytat az északi hegyes vidéken, több japán kézben levő helységeket foglalt vissza az északi irányban visszahúzódva a japánokat, Yang Ming Paot is elfoglalta. Más különítmények a japánok visszahúzóulási útját igyekeznek elvágni.

Tovább folyik a nyílt városok bombázása

Japán bármennyire is elítéli a világ közvéleménye a nyílt városok bombázását, tovább folytatja, ezt a barbár harcmódot. Ma reggel 12 japán repülőgép jelent meg váratlanul Nanking város felett.

A repülőgépek nagy sebességgel ereszkedtek le és a repülőteret bombázták,

majd gyorsan eltűntek. Az egyik japán repülőgép, amelyet a légi támadást elhárító üteg egy lövedéke ért, lángborult és elégett.

Ugyancsak bombázópor hullott Sanghaira is. Sanghairól érkező jelentések szerint a japán haditengerészet előőrszei kénytelenek voltak visszahúzóulni a koncessziós területre, mert a japán repülőgépek bombái az általuk őrzött uccákat is elérték. Az északi pályaudvar romhalmazzá változott.

A tokiói Ashahi című japán lap jelenti, hogy az utóbbi időben

rendkívül sok angol gyártmányu fegyver érkezett Hongkongba

és ezek a szállítmányok vasuton továbbítottak Hankauba és Kantonba. A lap azt is tudja, hogy Anglia 34 harci repülőgépet szállított eddig Kínának.

ANGLIA SZERVEZI A JAPÁN-ELLENES GAZDASÁGI BOJKOTTOT.

London, október 6. A Stefani ügynökség angol politikai körök véleménye alapján jelenti, hogy Nagybritannia hajlandó lenne résztvenni egy japánellenes gazdasági bojkottnak, ha az Egyesült Államok kormánya tenné meg az első kezdeményező lépést. A Daily Mail azt írja, hogy Anglia mindaddig tartózkodna ettől a gazdasági bojkottól, amíg a Földközi tengeri béke nincs biztosítva. A londoni városházán megkezdtek a gyűjtést Kína javára és ez az Angol Bank együttműködésével és a kormány jóváhagyásával történik. A Daily Mail értesülése szerint Roosevelt elnök már a legközelebbi napokban konferenciája hívja össze az Csendes Óceánon érdekelt öt nagyhatalmat.

JAPAN VALASZ ROOSEVELT BESZÉDÉRE.

Tokió, október 6. Roosevelt elnök nagyhatalmas beszéde még mindig foglalkoztatja a világsajtót. Most a japán külügyminiszter szószöve fűz megjegyzéseket a beszédhez és ebben a lapban a következő érdekes fejtegetés olvasható:

— Békés fejlődés csak, akkor lehetséges, ha a kielégített hatalmak tekintettel lesznek a ki nem elé-

gitett népek igényeire. Mindaddig azonban, amíg a kielégített nemzetek felesleges javából való részese-désből kizárják Japánt, amint ez például kifejezésre jutott abban az 1924-ben meghozott amerikai törvényben, amely megtiltja a japán bevándorlást az Egyesült Államokba, addig elkerülhetetlenek lesznek a surlódások a Távolkeleten. A mostani válságot idézte elő, hogy Kína nem akar békésen együttműködni Japánnal. Ha az Egyesült Államok elnöke helyesen akarja megítélni a japán—kínai viszályt, akkor figyelembe kell vennie ezt a körülményt is.

Genf, október 6. A Népszövetség tegnap a távolkeleti háboru ügyével foglalkozott. A kínai bizottság ugyanis javaslatot terjesztett a Népszövetség elé, amelyben kérte, hogy a Népszövetség bélyegezze meg a Kínában történt japán inváziót és a nyílt városok bombázását. A tizenháromas bizottság kidolgozta az erre vonatkozó javaslatot, amely a huszonháromas bizottság elé került. Ez a bizottság elfogadta a javaslatot. A szavazástól Lengyelország elvi okokból, Kanada és Svájc azért tartózkodott, mert a ké állam bizottságának nem volt ideje kormányfő a javaslatról értesíteni.

A javaslat, amelyet a népszövetségi közgyűlés elé fognak terjeszteni, így hangzik:

1. A népszövetségi közgyűlés erkölcsi támogatásban részesíti Kínát.
2. A közgyűlés ajánlja tagjainak, semmi olyan intézkedést ne létesítsenek, amely Kína jogos önvédelmi jogának gyakorlásában akadályozná.
3. A közgyűlés fethívja tagjait, tanulmányozzák azokat a rendszabályokat, amelyek Kína megsegítése érdekében fogaratosíthatóak és amelyek alkalmasak arra, hogy nyílt városok bombázását megakadályozzák.

A kínai bizottság vezetője a határozat elfogadása után a következő kijelentést tette:

— Miután lehetetlennek látszik, hogy a támadó fél formális megbélyegzését elérhessük, most hozott határozat olyan, hogy ennél kedvezőbbet nem várhattunk. Ragaszkodunk azonban ahhoz, hogy hívják össze a Csendes-óceánban érdekelt hatalmakat, ami viszont ne jelenti azt, hogy a távolkeleti háboru kérdését elejtő a Népszövetség előtt, hanem illetékes szervei tovább figyeljék a távolkeleti háboru alakulását és szükség esetén új intézkedéseket fogaratosítsanak. Ugy véljük, hogy viszonylagos, mégis határozott politikai és erkölcsi győzelem arattunk a mai napon.

Őfelsége, II. Carol király jelenlétében folyik le az Alba-Iulia-gyulafehérvári ünnepség

A hét végére Transilvaniába érkezik Tatarescu minisztereink

Bucuresti, október 6. A politikai élet központjában az október 14-iki Alba-Iulia-gyulafehérvári összejövetel áll, amelyen minden számottevő politikus megjelenik. A kormány legtöbb tagja a hét végén elhagyja a fővárost, mert mielőtt Alba-Iulia-Gyulafehérvárra utaznának, Ardeal-Erdély különböző városait keresik fel, ahol néhány fontos intézménynek a felavatásánál vesznek részt. Október 13-án este valamennyi miniszter Alba-Iulia-Gyulafehérvárra utazik, hogy jelen legyenek a 14-én rendezendő nagy ünnepségeken. Tatarescu minisztereink Iasievtől nemzetvédelmi miniszterrel pénteken utazik el a fővárosból. A kormányelnök Oradea-Nagyváradra megy előbb, ahol több intézményt látogat meg és nagyobb beszédet is mond, amelyben érinti az aktuális kérdéseket. Alba-Iulia-Gyulafehérváron

a történelmi teremben rendezendő banketten megjelenik Őfelsége a királyi ház tagjaival.

Az utazók márkóbuszban meglátogatta az országőrök taborát és nagyobb beszédet intézett a fiatalokhoz.

— A strajer feladata — mondotta, — hogy minden nap a gyakorlatban alkalmazzuk azt, amit megtanultunk és tehetségünkhöz képest azt valamennyitük javára értékesítsük. Hogy mindenképp segítsen a honi közéletnek úgy, ahogy

Halálra ítélték férjgyilkos asszony

Grác. Az esküvőszék ma hozott ítéletet Mayerdorfer Borbála 39 éves asszony ügyében, aki azzal vádolták, hogy férjét, Glas Alajos 32 éves szeretőjével meggyilkolta. Az asszony arzent kevert férje ételébe. Mayerdorfer Borbálát kötél általi halálra ítélték, a férfit felmentették.

módjában áll. A román főként élő minden lakosnak Istentől adott kötelessége, hogy a közös érdekében dolgozzék.

Iasievtől tábornok, nemzetvédelmi miniszter a hadsereg alapos átszervezésére programot dolgozott ki. A terv szerint a hadsereg teljesítőképességét fokozzák és ezenfelül nagyobb osztásokat motorizálnak. A hadsereg átszervezésének módjait a nagyvezérkar főnökének bevonásával dolgozzák ki. Az átszervezési programban két nagyon fontos tervet van: az egyik az egyes egységek összevonását célozza, hogy

fokozzák a csapatok teljesítőképességét, a másik pedig a hadsereg motorizálásával és modernizálásával foglalkozik. A gépesített hadsereget teljesen modern fegyverekkel látják el.

Iasievtől tábornok szombaton a hadgyakorlatok színhelyére utazik, ahol Őfelségét a királyt, valamint Gamelin tábornokot, a francia nagyvezérkar főnökét fogja fogadni.

Franco hajlandó hozzájárulni az önkéntesek visszarendeléséhez

Páris, október 6. A spanyol főhadiszállás jelentése szerint az asturiai és a leoni harcok során a nemzeti csapatok újabb területeket foglaltak el és kezükbe került a megerősített Magiendoma hegyvidék. A jelentés szerint a köztársaságiak itt igen sok embert veszítettek. A valenciai kormány jelentése szerint a köztársaságiak úgy északon, mint délen visszaverték az ellenséget.

Quipeo di Llano tábornok Sevillában ismételtén kijelentette az újságírók előtt, hogy

a nemzeti kormány hajlandó hozzájárulni az önkéntesek visszarendeléséhez,

ha biztosítékot kap arra nézve hogy ezt az intézkedést pártatlanul fogják végrehajtani a túlsó oldalon

Eletfogytiglani fegyházra ítélték Bakot egyetemi hallgató gyilkosát

Budapest, október 6. A királyi tábla Kállai tanácsa ma délelőtt kezdte meg a Szó fivérek gyilkosági bűnperének fellebbviteli tárgyalását. A bűnper tárgya, mint ismeretes, Bakos egyetemi hallgatónak egy pesterszébeti borpinca tulajdonosa fiának megölése. A szerencsétlen fiatalembert gyilkosa agyonlőtte. A büntető elkövetésével a Szó testvérek Istvánt és Ferencet vádolták. A törvényszék Szó Istvánt halálra ítélté, Szó Ferencet felmentette. A mai fellebbviteli tárgyaláson Kállai Miklós tanácselnök először Szó Ferencet hallgatta ki, aki ártatlanságát hangoztatta. Szó István az utolsó szó jogán a következőket mondotta:

— Tizenegy hónapja vagyok fogságban és ez alatt az idő alatt csaknem elfelejttem beszélni. Fájdalommal gondolok fivéremre, mert nem én vagyok a gyilkos, hanem ő.

A tábla a törvényszék ítéletét megváltoztatva Szó Istvánt életfogytiglani fegyházra ítélté. Amikor az elítélt tudomást szerzett a könnyítésről, így szólt:

— Inkább ítélték volna halálra — és elájult.

Orvosi segítséggel eszméletre térítették, de az elítélt nem nyugodott meg.

— Inkább a kötelet akarom — kiáltotta és újból elájult. Orvosi állapota miatt szállították el a tárgyaló tereméből.

Szó Ferenc felmentő ítéletét a tábla jogerővé emelte.

is és ha a nemzetközi dandár mindazon tagjai, akiknek a valenciai kormány nemrég állampolgárságot adott, szintén eltávoznak az ország területéről.

A Daily Telegraph jelenti, hogy az utóbbi napokban a legmodernebb típusú Savoia repülőgépek érkeztek Majorcába. Ugyanez a lap a gépek tudósítás nyomán közli, hogy oda

600 főnyi német katonaság érkezett német egyenruhában

és ezeket egy német hadihajó szállította Cadixba, ahonnan Sevilla felé irányították őket. Katonai szakértők véleménye szerint Franco tábornagy két héten belül elhatározó offenzívát indít, hogy a téli bebiztosítása előtt végső győzelmet arasson.

Divatbemutatók hava

Írta: STELLA ADORJAN.

(Copyright by ARADI KÖZLÖNY)

(Szűn a házaspár ebédje. Idő: fél négy. Férj újságot olvas a helyén és kenyeret majsziol. Kégesen megnézi az óráját, majd csenget.)

Szobalány (megtelenik): Tessék parancsolni.

Férj: Nem mondta a nagyságos asszony, hogy hova megy?

Szobalány: Nem kérem.

Férj: Azt sem mondta, mikor jön haza?

Szobalány: De igen, ebédre hazajön.

Férj: Nem mondta, hogy mikor lesz ebéd?

Szobalány: De igen. Azt mondta, hogy amikor megjön, tálaljak. (El.)

Férj (Előlről kezd a déli újságot, amelynek már minden sorát átolvasta. Egyidejűleg hozzálát az asszony tányéja mellé helyezett kenyerek elfogyasztásához. Végre nyílik az ajtó és megjelenik önagsága.)

Feleség: Szervusz, fiacskám, régen vársz, nem baj, azonnal tálalnak, olyan étel van, aminek nem árt, ha váratták, miért eszel megint kenyeret ebéd előtt, persze, aztán nincs étvágód, posta nem jött? (Nagyot fúj és leül.)

Férj: Mikor mentél el hazulról és miért jössz haza négy órakor?

Feleség: A mamától várok levelet, már egy hete nem írt. (Kis szünet.)

Férj: Miért nem válaszolsz inkább a kérdéseimre?

Feleség: Láttad, hogy benn van a lány a tálal.

csak nem fogok előtte magyarázkodni? Tíz óra előtt elrohantam hazulról és azért jöttem haza ilyen későn, mert divatbemutatón voltam. Jól tudhatod, hogy október a divatbemutatók hónapja.

Férj: Már a naptárt is reformáljátok? És ilyen sokáig tartott a bemutató?

Feleség: Több helyen voltam.

Férj (ijedten): Hány tucat ruhát akarsz vásárolni?

Feleség: Ehhez te nem értesz. Ha tucatszámra vehetném a ruhát, akkor megelégednék egyetlen szalonnával, mert ott mindent megkapok, minthogy azonban takarékoskodnotok kell, kénytelen vagyok az összes modelleket végignézni, hogy azt a két-három vacakot jól kiválasszam.

Férj: Hiszen azt mesélték, hogy eltörölték a divatbemutatót?

Feleség: Csak nem képzeld, hogy ezt komolyan megteszik a nőkkel? Elvehetik tőlünk a választójogot, bezárhatják a bridzsszalónkat, megtilthatják, hogy háztartással foglalkozzunk, de a divatbemutatót nem kobozhatják el! Mi teszi elviselhetővé az őszt? A divatbemutató. Mi felejteti el az emberrel a csunya időt a pompás nyaralás után? A divatbemutató. Mi vigasztal meg bennünket, ha itthon rosszkedvűek vagyunk?

Férj (közbevág): Ne ismételd folyton, már tudom kivülről: a divatbemutató. Elhiszem, fiam, hogy ez a csodálatos intézmény minden bűbánnal ellen nagyszerű, de azt nem hiszem, hogy anyagi bajok ellen lehetne használni. Eppen ezért kérek, áruld el, hogy tulajdonképpen hány vadonatúj őszi toilletet akarsz rendelni?

Feleség: Azt a szót, hogy „vadonatúj”, igazán lehet alkalmazni olyan ruhára, amely előkelő szalonnából kerül ki.

Férj: Miért?

Feleség: Mert mire hozzám kerül, már a leg-

jobb esetben azt lehet rá mondani, hogy „hovesef viselt, de jókarban levő”.

Férj (Felragyog az asztal): Használt ruhákat fogsz venni?

Feleség: Nem használt csak viselt. Gondold el, hogy minden modellt felvesz a manken legalább hatvanszor, aztán az összes hölgyek végigpróbálják.

Férj: És neked az tetszik, hogy más nő is hordta — ha csak pár percig is — a te ruhádat?

Feleség (diadalmasan): El tudod te képzelni, hogy én hány olyan toilletet öltök magamra, amelyet eszem ágában sincs megvenni? (Sóhajt) Jaj, de fáradt vagyok.

Férj: Aztért nem eszel semmit?

Feleség: Dehogy is azért. Illyenkor ha divatbemutatóról jövök, érzem csak, hogy milyen kővér vagyok. (Gyöngéden.) Akarod te is látni a dolgokat mielőtt megveszem?

Férj: Nem fiam, nem akarom látni.

Feleség (duzzogva): Mert téged nem érdekel, hogy milyen ruhákat választok ki, bezzeg én érdeklődöm a te őszi ruhaügyedről. (Kedvesen.) Voltál már a szabódnál?

Férj: Még nem voltam, de már pontosan tudom az őszi szükségletet. Egy frakk, átmeneti kabát, szakett és két zakó.

Feleség (ijedten): Ennyit akarsz vásárolni?

Férj: Dehogy! Ennyit akarok eladni az ócskásnak, hogy október végéig legyen némi pénzem.

Telefon: 2065.
5: 7.15 és 9.15

PREMIER
ZARAH LEANDE

Paramount journal. Shanghai bombázás utáni eredeti felvételek.

Franciaországban mindenki ellenzi a valutakorlátozást

Páris, október 6. Csillag volt francia pénzügyminiszter a Republic hasábjain a francia pénzügyi helyzet alakulásával foglalkozik. Azt írja, hogy Franciaországban a valuta-korlátozást mindenki ellenzi, de nem tudni, vajon egyes államférfiak nem tesznek meg titokban mindent azért, hogy végre is ezt vezessék be. Pedig ez a korlátozás nem oldaná meg a helyzetet és amellet összeegyeztethetetlen volna Franciaország hagyományos pénzügyi szabadságával.

Németországban kémkedésért letartóztattak egy lengyel grófnőt

Berlin, október 6. Berlinben letartóztatták Vjelopolska grófnőt, a lengyel főnemesség egyik ismert tagját és a moabiti börtönben helyezték el. A letartóztatásra azért került sor, mert a grófnő állítólag kémkedett és

a német hadseregére vonatkozó adatokat egy idegen hatalomnak szolgáltatotta ki.

A grófnő férjének kérésére a berlini lengyel nagykövet érdeklődött ebben az ügyben, azonban semmiféle felvilágosítást sem tudott kapni.

Varsóban a grófnő letartóztatása nagy felriáskeltet. A lengyel lapok kedden számoltak be először a grófnő letartóztatásáról. Megállapították, hogy

a grófnő 30 éves, feltünően szép és az előkelő társaságok ismert tagja.

A grófnő augusztus végén utazott el Varsóból azzal, hogy Párisba megy. Férje ettől kezdve mitsem hallott feleségéről, csupán arról értesült, hogy a francia fővárosba nem érkezett meg. Az elmúlt héten kapott a gróf levelet feleségétől, amelyben közölte, hogy a moabiti fogház lakója.

Tíz havi fogházra ítélték egy sikkasztó községi írnokot

A Timis-temesmegyei Calacia-Kalácsa fürdőhely írnoka volt Stancu Dmiitrie 24 éves fiatalember, akit Socotji Gergely községi pénztáros gyakran megbízott pénztára kezelésével. Stancu ezeket az alkalmakat kihasználta és minden egyes alkalommal megdézsmálta a pénztárt és sikkasztásait ügyes könyvelési manipulációival tüntette el. Később derült csak ki véletlen folytán a sikkasztás és megállapítás nyert, hogy Stancu mintegy 150 tételben, közel 30.000 lej sikkasztott el. A törvényszék közpénzek elsikkasztása miatt helyezte vád alá a fiatalembert, akit 10 hónapi fogságra ítélt el. Az ítéletet a Tábla is jóváhagyta, a Semmitőszék azonban utasította a Táblát az ügy újratárgyalására. A táblai újratárgyalást tegnap tartották meg s a bíróság a Stancu által felhozott alacsonyfokú iskolai képzettséget nem ismerte el enyhítő körülménynek és ismét 10 hónappal sújtotta a sikkasztó községi írnokot.

Allandó izgalmak között folyik Musi fővárosi ügyvéd gyilkossági perének tárgyalása

Az asszony bevallotta, hogy szerelmi kapcsolatot tartott fenn az áldozattal.

Bucuresti, október 6. A fővárosi esküdtszék ma folytatta Musi bucurestii ügyvéd gyilkossági bűnperének tárgyalását. Izgalmas jelenetek folytak le a tárgyalóteremben, amidőn a vádlott feleségét, Musi Lisettet hallgatta ki az esküdtszék. Az asszony, akiért a szörnyű gyilkosságot elkövették, remegő hangon kezdte meg vallomását, azonban az első mondatnál elfulladt a hangja. Támolyogva és elszedülve a védőügyvéd karjaiba zuhant. Az újult asszonyt nem lehetett kihallgatni, ezért az esküdtszék elnöke felfüggesztette a tárgyalást. Amidőn Musi Lisette eszméletre tért, folytatták a félbeszakított tárgyalást.

A gyilkos felesége alig hallható hangon mesélte el, hogy

az áldozattal tényleg viszonyban volt. Lívemanu Ionel butorozott szobát bérelt, ahol rendszeresen találkoztak. A férfi könyörgött, hogy váljon el férjétől és szökjenek külföldre, ahol semmi sem akadályozhatja meg együttlé-

dékre kell utaznia, és ezért nem látta szerelmét... Két nap múlva jutott tudomására, hogy a férje meggyilkolta.

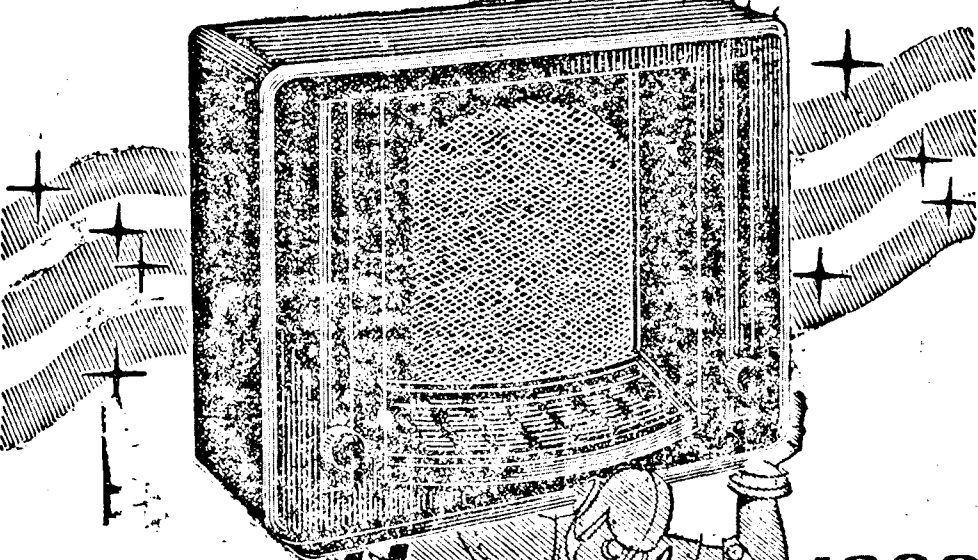
Meitani ügyvéd, a polgári per képviselője kijelentette, hogy a vád valamennyi tanuját

megfélemlítették. Simu nevű tanu közölte, hogy fenyegető leveleket kapott. Dimitriu Soimu, a védelem egyik ügyvédje ezzel szemben azt állította, hogy

a védelem tanuit itt terrorizálták.

Heves szóváltás keletkezett a két fél képviselői között, mire az elnök az ülést felfüggesztette majd számos tanut hallgattak ki, akik kedvezően nyilatkoztak a vádlotról.

PHILIPS megnyitja az 1938-as RÁDIO szezont

Matador 1938

PHILIPS, a világ legnagyobb rádiógyára, bemutatja a rádió technika legutolsó vívmányait, az 1938-ás szimfonikus szériával.

PHILETTE
SERENATA
CANTATA
SZIMFONIA

TELEPES:

BARCAROLA BALADA

PHILIPS Radio

MODELLEL

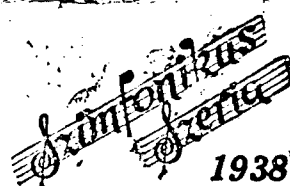
Egy 4+1 csövös Superheterodín octoddal és duodío-trioddal.

Permanens dinamikus hangszóró.

Újszerű konstrukció - rövid - közép és hosszú hullámhosszal.

Nagy szelektivitás nagy hang-erőséssel.

Magashangolászó diafragma.

1938

Megérkeztek Philips készülékek Consum és Inles- Koch Dánielnél az új típusu nirea könyvre is kaphatók

Arad, Str. Eminescu No. 2

Fenti készülék Rosenteld Géza cégnél kapható

Ma szenzációs premier!

A francia filmgyártás remeke! Aktuális! Idegfejesítő! Nagyszabású!

A franciák szolgálatában

Marthe Richard és Mata Hari élethalálküzdeme, mely százazrek sorát döntötte el... a világháború eddig ismeretlen kulisszatitkai... Edwige Feuillière a legszebb és legújabb francia filmszínés Erich von Stroheim, a legmarkánsabb jellemszínész.

URANIA PREMIERMOZGO

Gondoskodják a legújabb filmekben! Telefonelövét: 12-32.

5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor.

Valódi és ál-Bourbonok tülekedése a francia trón körül

Hány „legitim uralkodója“ van Franciaországnak? Jelentkezett a legujabb Bourbon hercegnő

Páris, október. Mademoiselle Cotillon, akinek most a Batgnoles-negyedben kis vendéglője van, pert indított a Bourbon hercegnő név és cím viseléséért, azzal az indokolással, hogy ő egy Bourbon herceg természetes gyermeke. A holgy által bemutatott okmányok 1904-ben mint Bourbon Károly Lajos herceg leánya született a délfranciaországi Lunelben, ahol a hercegnek bornagykereskedése volt. A hír Franciaországban, de több külföldi lapban is élénk feltűnést keletet. Mindenekelőtt azt a kérdést vették alapos vizsgálat alá a lapok, hogy kicsoda a titokzatos Bourbon herceg, akinek a neve a gótai almanachban nem fordul elő.

A válaszokból egy rendkívül érdekes élet regénye bontakozik ki. Bourbon Károly Lajosnak semmi köze Guise hercegéhez, akit — mint ismeretes — az Action Française-rojalistái Franciaország legitim királyának tartanak és ugyancsak semmi köze az Orleáns-házhoz.

A titokzatos herceg inkább ezeknek a hercegi családoknak riválisaként szerepel.

akinek személyével már nagyon sokat foglalkoztak a lapok és aki azt állítja magáról, hogy XVII. Lajosnak az unokája és XVI. Lajosnak, a mártír-királynak ükunokája.

Napoleon bukása után Spandauban feltűnt egy állítólagos órákészítő, aki azt állította, magáról, hogy az 1795-ben a párisi Templeben meggyilkolt francia királyfival azonos. Mint ismeretes,

XVI. Lajos gyermekét egyes hírek szerint a Templeben meggyilkolták, erre nézve azonban nem volt semmiféle adat és az állítólagos órást azt igyekezett bizonyítani, hogy ő a meggyilkolt uralkodó gyermeke.

Franciaországban valóban sok hívőre talált, mert rendkívül volt a hasonlóság a vérpádon kinült királlyal. XVII. Lajos kormányára, miután keltmetlen lett neki a titokzatos órácsináló, kiutasította őt az országból. Az állítólagos dauphin erre Hollandiába utazott, ahol a hágai dómbíróságnál évekig kereszttel tartó pert indított annak a megállapítása érdekében, hogy ő XVI. Lajos fia s a Bourbon hercegi cím viselésére jogosult.

A titokzatos férfin 1845-ben a hollandiai Delftben halt meg és kilenc gyermeket hagyott maga után.

A gyermekek legnagyobb része nem folytatta az apa regényes életét és beálltak a holland hadseregbe, ahol tiszti rangot értek el. Utódaik később Franciaországba költöztek és 1920-ban sikerült elérniük, hogy a párisi felelővireti bíróság elismerje a Bourbon hercegi címüket. Ezt úgy sikerült elérniük, hogy a család számos tagja a világháborúban magas kitüntésekre tett szert.

Azóta van Franciaországban egy legitimista mozgalom, amely „Lajos köré“nek nevezi magát és amelynek nincsen olyan komoly táborra, mint a vele szemben álló Action Française-csoportnak, de „Legitimisták“ címen lapot adnak ki és a Lunelben élő Bourbon Henrik Károly herceget tekintik Franciaország legitim királyának.

Ennek a jelenleg 38 éves hercegnek a nagybátyja volt az a Károly Lajos herceg, aki mint altiszt harcolta végig a világháború és atyja Mademoiselle Cotillonnak.

A „VASÁLARCOS“ LESZÁRMAZOTTJAI.

Az órásmestert, aki száz évvel ezelőtt az egész mozgalmat titokzatos fellépésével megindította, Naundorf-nak hívták és ezért a francia rojalisták nak ezt a csoportját Naundorf-Bourbonoknak nevezik és a legelősebb harcban állnak az Action Française-szel, amely Lajos Fülöp utódait tekinti a francia trón jogos urainak. Van ezen a két csoporton kívül még egy harmadik Bourbon trónkövetelő ág is, az ugynevezett Bourbon Bousse ág, melynek családfeje egy ezredes, aki családját a Veroni grófközig vezeti vissza.

Ennek a családnak az őse ugyanis a legenda szerint XIV. Lajos ikertestvére volt, akit a Bastille-ben meggyilkoltak. Ő róla szól a vasárlarcos legenda. Ennek a csoportnak is van

pártja, mindenesetre nem nagyobb egy kisváros kuglizóegyesületénél,

de ők is kiadtak néhány évvel ezelőtt lapot „Les Echos du Royaume des Lys“ címen.

A Londonban élő Bourbon Meves Vilmos herceg okmányok felett rendelkezik, amelyekkel be tudja bizonyítani, hogy X. Károly 1783-ban született fiának, burgundi Lajos Agost hercegnek egyenes leszármazottja. Mint ismeretes, a herceg a forradalom zűrzavarában eltűnt. Bearnban él viszont egy Bourbon-Freeman Vilmos herceg, aki ugyancsak „kétségbevonhatatlan“ bizonyítékokkal rendelkezik arra vonatkozóan, hogy a Lajos Fülöp által háttérbeszorított bordeauxi herceg fivérének leszármazottja.

Ezek szerint Franciaországban és Franciaországon kívül a valódi és nem valódi Bourbonok egész tömege él és követeli magának a francia trónt.

Mindannyian házasságra születtünk

Miért nem megy mégse férjhez sok angol leány?

London, Az angol nők kedélyállapotára egyre jobban ráenhezedik az a tény, hogy Angliában a férjhezmenés egyre nehezebbé válik.

Hogyan lehetne mégis férjhezmenni?

A News Chronicle úgy véli szolgálni a nők érdekeit, hogy bemutatja azokat a nőtípusokat, akiknek nem sikerült férjhezmenniük.

Itt adjuk annak a négy angol nőnek a portréját, akik az angol újságíró véleménye szerint saját hibájukból nem mentek férjhez.

1. „TULFÉLÉNK“ ERZSÉBET

Az első Erzsébetnek hívják. Öregedő szülők egyetlen gyermeke. Még csinos, bár a harmincas évek könnyebbik fele már mögötte van. Remek háziasszony, nagyszerűen varr. Viktória korabeli modora van, tulságosan félnék ahhoz, hogy akár női, akár férfibarátokra tegyen szert.

Volt egy időszak Erzsébet életében, amikor rettentően vágyott arra, hogy gyereket dajkálhasson. Ebben az időben már régen férjhezmentek kortársai, akik jobban értettek a férjvadászathoz.

finak kell párja után kutatnia. Fogalma sincs arról, hogy tíz eset közül kilencben a nő a kezdeményező. Tíz esetből kilencben a nő vadászik a férfira és nem fordítva. Egy-egy ügyes hízog szóval, jól plasszizott bókka indítja meg a csatát.

Erzsébet sohasem tudná rászánni magát ilyesmire. Most pedig már különben is késő. Most már nem kezdhet el táncolni, nem iratkozhat be teniszklubba sem. Elég sötét kilátásai vannak Erzsébetek a jövőre. Lassankint elhervad, elhalkul, évről-évre idegesebb lesz és a bankszámláján kívül egyetlen örömét tengerre nyúl szobájában leli. — Ahelyett, hogy férje lenne és gyerekei, amint olyan nagyon szeretné.)

2. „TULOKOS“ NINA

Ime a második nő:

Ninának hívják. Eton-frizurát visel, elszánt

Erzsébet nagyon nőietlennek találja, ha valaki nő léte nem viselkedik egészen tartózkodóan a férfiakkal szemben. Erzsébet meg van győződve arról, hogy természeténél fogva a férfifeminista. A főiskolán mindig ő tette le a legjobb eredménnyel a vizsgát, maga mögött hagyva fiukollégáit.

Nagyon gyakran csodálkozik azon, hogy miért nem szeretik őt a férfiak?

Ninánál ott a baj, hogy nem elég okos. Nem elég okos ahhoz, hogy palástolja okosságát. Ha

ÉS A TÖBBI TRÓNKÖVETELŐK

Marseilheben él például egy Valois herceg, aki II. Henrik király leszármazottjának vallja magát és rokonságot tart fenn az Anjou- és Alençon-ággal is. Egy másik ág viszont Medici Katalintól származtatja le magát és bizonyította a bíróság előtt hogy annak a Károly Lajos hercegnek a leszármazottja, amely XV. Lajossal szemben akarta érvényesíteni trónigényét és akit ezért 1755-ben a Bastille-ba zártak és ott lelte halálát is. a bíróság ennek a családnak elismerte a hercegi név és cím viselésének jogát.

Ezzel szemben még távolról sincs kész a francia trónkövetelők sora. 1596-ban Francois de la Ramee mint IX. Károly törvénytelen fia lépett fel és követte magának Franciaország trónját, amiért IV. Henrik bíróság elé állította és elítéltette, de

utódaik száz évvel később, X. Károly alatt ismét bejelentették igényüket a trónra és ezt a most már közel négyszáz év óta folyó küzdelmet ma sem adták fel.

Végül Giedroye lengyel herceg bizonyítani tudja, hogy a Valois-házból származik és ennél fogva igényt tart a francia trónra. A család ugyanis Maria Giedroye hercegnőig vezet vissza család-fáját, aki 1573-ban az akkori lengyel királynak III. Henriknek volt a felesége, aki

egy évvel később hagyta el a lengyel trónt és feleségét s Franciaországba ment királynak és anélkül, hogy elvált volna, feleségül vette Vaudemont Lujza grófnőt.

Nina néha egy kicsit kihívó lenne fiutársaságban, ahelyett, hogy folyton érvelne, ha kissé kedveskedni igyekezne, ahelyett, hogy fölényeskedni, ha egy kicsit meghatóbb lenne és következetlenebb halálos következetessége helyett — egész más lenne minden.

Mert a nőnek mindenek előtt és mindenek fölött szerelmi partner kell. A férfit meg kell hogy lágyítsa a nő nőiessége. Ninával azért van baj, mert Nina viselkedésével lerombolja a férfiak saját férfiasságába vetett rendíthetetlen hitét. Már pedig a férfi a legritkább esetben választ olyan nőt magának, aki mellett nem társzhat „istent“.

3. „ÖRÖKBAKFIS ÉVI

És — harmadiknak — itt van Éva, a kis gépíró, aki a szerelmet filmekből és regényekből tanulta meg és aki olyan „lelki partner“ keres, aki három filmszínész és négy remek regényhős legkiválóbb tulajdonságait egyesíti magában. Legfontosabb tulajdonsága azonban mindenesetre a legnagyobbfokú lovagiasság legyen. Lovagiasság, udvariasság és szolgálatkészség.

Éva szerelmi kérdésekben tökéletesen bakfis marad. Sohasem fogja megtudni, hogy a házasság keretein belül a szerelmem természetesen elveszti ragyogását és hogy minden ember tele van hibával.

4. „KARRIER“-KAROLIN

Karolin a negyedik nő, akit az angol újságíró megismertet a nagy nyilvánossággal. Min kishivatalnok kezdte egy magánéknél, ma már irodafőnök. Gondolkozás nélkül dobja félre a házasság gondolatát karrierje kedvéért. Ő nem akar férjhezmenni. Elérte, amire vágyott, annyit pénzt keres, hogy a legtöbb férfi boldog lenne ha ekkora jövedelemre tehetne szert. Évente négyszer megy Párisba és remek sportkocsija van. Negyvenéves, sohasem vett számot magával az irányban, hogy vajon érdemes volt-e így alakítani az életét, vagy sem? Arról sem gondolkodott még, hogy hiányzik-e valami az életéből?

De azért nézzék csak meg Karolint, amin barátjánője bébijének ajándékot vesz egy gyermekruházletben.

Az angol újságíró e négy portré ismertetése után néhány szavas megjegyzést fiz csak a cikk végére. Figyelmezteti a nőket, hogy miután mindannyian házasságra születtünk, minden nő akkor cselekszik okosan, ha akkor megy férjhez, amikor tud.

Ku Klux Klan

Hiába keressük bármelyik szótárban: se a *Ku*, se a *Klux* szónak semmi jelentése nincsen, semmi nyelven. A *Klan* skót szó, annyit tesz, mint „törzs”.

A *Ku Klux Klan*, a „Ku Klux Törzse” — amerikai titkos társaság, mint például az „Etelközi Szövetség”, vagy a „Kettős Kereszt Vérszövetség”, vagy Németországban a „Konzul”, „Acélsisak” stb. szervezetek a háború után. A *Ku Klux Klan* a protestantizmust hangoztató társaság, amely elsősorban az amerikai négerek, másodsorban a katolikusok, harmadsorban pedig a zsidók ellen küzd a terror és az erőszak minden eszközével. Az Egyesült Államok társadalmában körülbelül nyolcvan titkos társaságnak van jelentékeny ereje; ezeknek tagjai körülbelül huszmillióra tehető. Ennyi ember, megszervezve és jól fegyverelve, természetesen óriási befolyást gyakorol a politikára és kormányzatra.

A *Ku Klux Klan* a múlt század hatvanas éveiben keletkezett, a nagy polgárháború után. Eleinte a „Kamélia Lovagjai” nevet viselték, s a *Ku Klux* nevet csak később vették fel, hogy titokzatoságukat ezzel is növeljék. Eleinte csak a négerek ellen küzdött ez a társaság, amelynek főcélja az volt, hogy a négerek, noha polgárjogot kaptak, szavazati jogukkal élni ne merjenek. Egyes déli államokban a fehér faj korlátlan uralmát csak így lehetett biztosítani. Egyedül Louisiana államban a *Ku Klux Klan* 1866-ban 3600 négert ölt meg; 1867-től 1875-ig évenként 1200 és 1885 közt váltakozott a titkos társaság áldozatainak száma. A meggyilkoltak közül senkit még csak nem is vádoltak azzal, hogy valami bűncselekményt követett el: a naponként ismétlődő gyilkosságoknak nem valami bűn megtorlása volt a célja, hanem csak a megfélemlítés. „Találomra” válogatták ki az áldozatokat.

A *Klan* tagjai most „lovagoknak” nevezik magukat; valamikor a „regulator” (szabályozó, fegyvermező) nevet viselték, s tagadhatatlan, hogy néha a közérkölcsek védelmében jártak el. Ha például valaki súlyosan vétkezett a köztisztesség ellen, de ezt nem lehetett perrendszerűen rábizonyítani, vagy ha politikai vagy egyéb ok miatt nem volt várható, hogy ellene a hatóság fellépjen, a *Klan* egy éjszaka álarcos bandájával elrabolta az illetőt, — valahol a városon kívül véresre verték, vagy ha enyhébb volt az eset, megszegyenítették. Ez rendszeren úgy történt, hogy az illetőt meztelenre levetkőztették, szurokkal bekenték és azután csirketollban meghempergették — így kellett az illetőnek, fényes nappal, a városba visszamennie. Azonban leggyakrabban megkínózták az elrabolt embert, s azután felakasztották és szitává lötték, vagy pedig husz-harminc teherautóval keresztülgázoltak rajta. Délen a négerek, északon a katolikusok ellen folyik a harc; de a katolikusokat ritkán bántják, — beérik azzal, hogy templomaikat felgyújtják, vagy felrobbantják. Az Egyesült Államokban és Kanadában évenként harminc-negyven katolikus templomot pusztítanak el.

Roosevelt elnök a múlt héten a Legfőbb Bírósághoz kinevezte bírónak Mr. Lafayette Black-et. A sajtó emiatt nagy lármát ütött, mert kiderítették az új bíróról, hogy ő is tagja a Klannak. (Black egyébként azt állítja, hogy már kilépett.) Miután a *Klan* egész működése a legélesebben ellentétben van az Egyesült Államok demokratikus alkotmányával, a törvényekkel és az egész jogrenddel, az amerikaiak megdöbbenve kérdezik, hogy egy ilyen szervezet tagját hogyan lehetett a legmagasabb bírói állásra kinevezni?

En azonban már nagyon ritkán szoktam megdöbbenni; s ha tudom, hogy a *Ku Klux Klan* az elnökválasztáson kétmillió szavazatot jelent, megdöbbenés helyett inkább azt gondolom, hogy az a Roosevelt nem nagyon kényes, de nagyon reális politikus. Arra, hogy az amerikai sajtó magasztalja az alkotmányosságot, nem adok semmit. Hát persze, hogy mindig magasztalják az alkotmányosságot és a törvények tiszteletét, elméletben; de hogy a gyakorlatban másként cselekszenek, az már megszokott dolog. A *Ku Klux Klan* ezrével követte el a gyilkosságokat és egyéb erőszakosságokat, de ezért sohasem büntették még senkit, mert a tetteseket sohasem találták meg, — a nyomozás mindig eredménytelenül végződött. Egyébként Coolidge, az Egyesült Államok elnöke is tagja volt a *Ku Klux Klannak*.

A Klannak jól kidolgozott szervezete van, amely természetesen csak elméletileg titkos, mert ahol kétmillió tag van, ott mindig akad, aki a dolgokat kifejezi s a szertartási és egyéb könyveket illetéktelen kezekbe jutatja. Így én is tudhatom, hogy a *Klan*

egész szervezet legfőbb feje a „császár”, akinek nevét csak a vezetők tudják; a császár helyettese, aki a *Klant* kormányozza, a Birodalmi Böcs; az egyes államokban a *Klan* szervezeteinek vezetője a Nagy Sárkány nevet viseli. A szervezet szertartáskönyve a *Kloran*, s az egyes csoportok „lelkésze” a *Kludd*. Mert a *Klan* egyszersmind vallás is: az új tagokat, felvételük alkalmával, saját szertartásuk szerint, formálisan megkeresztelik. A keresztelő előtt az új tag borzasztó esküvel fogadja, hogy semmi titkot el nem árul és tudomásul veszi, hogy aki a *Klant* elhagyja, vagy elárulja, arra három dolog vár: „szerecséltenség, becstelenség, és halál.”

A *Klan* tagjai minden összejevetelen és minden cselckménynél fehér lepedőben és fehér csuklyában jelennek meg, amely arcukat a felismerhetetlenségig eltakarja, — csak a szemek számára van két kis lyuk a csuklyán. Szertartáskönyvük azt mondja, hogy ez azért van, hogy mindenki legyen az egyéniségéről való lemondásig önzetlen és szerény. En meg azt mondom, hogy ez a csuklya arra való, hogy a bűncselekmények alkalmával ne lehessen megállapítani, hogy ki a tettes; így sohasem fél az egyén a büntetéstől, — magát az egész *Klant* pedig nem tudják, de nem is akarják büntetni.

Nagyon gyakran szerepel a *Klan*, még Newyork közelében is, ahol a lakosság nagyrésze, vagy katolikus, vagy zsidó. Ha valahol a városon kívül tizenöt-husz méter magas keresztet csinálnak benzinen áz-

tatott gerendákból s éjszaka a keresztet meggyújtják, a messze világító tűskereszt azt jelenti, hogy holnap néhányszáz autón tiz-tizenöt ezer *Klan* lovag fog érkezni, fehér csuklyában és hogy tagavatás lesz. Ilyenkor reszketnek a szegény négerek, mert tudják, hogy ekkora tömeggel szemben a rendőrség nem tudná őket megvédelmezni, — de nem lehet tudni azt sem, hogy a fehér-csuklyások között hány rendőr van!

A glasgowi egyetem rektor-jelöltje: Eden angol külügy-miniszter

London, október 6. A glasgowi egyetem rektorválasztása nagy világnézeti küzdelemmé nő, amelyre egész Anglia felfigyel. A három jelölt Anglia legérdekesebb emberei közé tartozik. A konzervatívok Anthony Eden külügyminisztert jelölték. Az angol egyetem rektorai ugyanis nem minden esetben a tanári karból kerülnek ki, a diákság — mert a diákság választ — gyakran a politikai és tudományos élet más kitűnőseit emeli a rektori székbe. A népfreget-parti ifjuság jelöltje a világhírű vegyész, J. B. S. Haldane. A híres és népszerű pacifista pap,

őta is sajátmagán próbálta ki a legveszélyesebb gázokat. Ezért nevezték el „emberi házinyulnak”. Hogy a savaknak és alkáliáknak az emberi testre gyakorolt hatásáról meggyőződjen, üvegtartályba záratta magát s addig maradt ott, míg a levegő, amelyet belélegzett, majdnem teljesen szénoxidá vált. A cukorbeteg gyógyyszerét keresve, majdnem cukorbeteggétette magát. Mikor súlyos műtétnek kellett alávetnie magát, nem engedte, hogy altatást, vagy helyi érzéstelenítést alkalmazzanak, mert pontosan tanulmányozni akarta a műtét lefolyását és a fájdalmat.

Kabát és ruha modelljeink divatban és minőségben vezetnek

DIVA

MODELLHAZ

MINORITA-PALOTA
CONSUM ÉS INLESNIREA TAGOK
BEVASARLÁSI HELYE

H. R. L. Sheppard kanonok indul még a küzdelemben.

Glasgowban többnyire a konzervatívok szoktak győzni s ezért a favorit most is a konzervatív jelölt, Anthony Eden. Az angol külügyminiszter Etonban és Oxfordban tanult, kitüntetéssel vizsgázott a keleti nyelvekből, tehát nem egészen idegen a tudományok világában. Edennek különben talán már ideje is lesz, hogy az egyetem ügyeivel foglalkozzék, amennyiben rektorra választják, mert Chamberlain miniszterelnök egyre inkább magához ragadja a külpolitika vezetését is és Edennek egyre több szabadideje marad.

Aránylag fiatal a népfreget-jelölt is, Haldane professzor. Még nincs ötvenéves. Tudományos működését nyolcéves korában kezdte meg. Apjával, aki híres fiziológus volt, már abban az időben szorgalmasan látogatta a szénbányákat. De tizennégy éves korában már valóban komoly tudósszámba ment. Híressé váltak a szénbányákban folytatott gázkísérletei. Az ifju Haldane sajátmagán próbálta ki a szénmonoxid hatását. Addig tartózkodott a gázban, míg el nem vesztette az eszméletét.

Munkamódszere később is hasonló maradt. Az

Tavaly a spanyol köztársasági kormány rendelkezésére bocsátotta hatalmas tudását. Hibás gázmaszkokat próbált ki Madridban s csepp hízta volt, hogy meg nem halt. Ez a bátor tudós a világháborúban is résztvevett és kétszer megsebesült.

Munkája után két szórakozása van: a kertészkedés és a felsőbb matematika.

Haldane-nek is sok esélye van a győzelemre. Jelenleg a legrosszabbul áll a harmadik jelölt, Sheppard kanonok. Pappászentelése után mingyárt VII. Edvard udvari káplánja lett, ezt az állását egyideig V. György uralkodása idején is megtartotta, majd a Trafalgar Square-i Szent Márton templom lelkésze lett, később pedig a canterbury-i székesegyház dékánja. Mint megalkuvást nem ismerő pacifista vált híressé Angliában.

SELECT 5, 7¼ és 9¼ órákor.
Utoljára,
Tengerészbecsület
(La porte du large)
Victor Francen, Marcelle Chantal,
Jean Pierre Aumont.

SWING Az 1937 csodás tánca holnaptól a Select-ben!

HIREK

Az Aradi Közlöny
automata-telefonszámai:

Szerkesztőség 20-14
Kiadóhivatal... .. 11-51

Biztosítás — szerelem ellen

A biztosítási üzletág őshazája Anglia. A szigetországban már közel háromszáz évvel ezelőtt kezdtek kötni a biztosítási ügyleteket s ma, amikor a biztosítási intézetek az egész világ minden országát behálózzák, ezen a téren még mindig Anglia vezet, mert ott kötik a legintenzívebb biztosításokat. A tenorista biztosíthatja a hangját. A táncosnő a lábát. A társaságbeli szépasszony biztosítást köthet elhízás ellen. Bármelyik angol polgár biztosíthatja a miniszterelnök életét is, szóval a hatalmas angol biztosító társaságok szívesen vállalják a rizikót, csak üzletet köthessenek. Ép ezért csodálatos, hogy most elutasították az egyik szép angol filmszínésznő biztosítási ajánlatát. A művésznő megjelent a Lloyd-társaságnál és huszezer fontos biztosítást akart kötni — szerelem ellen. A művésznő előadta, hogy évi ezer fontos hállandó fizetést kap a társaság elvállalja ezt a biztosítást. Az ügylettel, amivel a művésznő az ajánlatot megtette, megrögzte a szép huszonnégy éves színésznőt és rögzíti kijelentette, nem hiszi, hogy vállalata ezt a kockázatot viselni merné. Mindenesetre fényképet kért a művésznőtől, hogy az ajánlatot az igazgatóság elé terjessze. A Lloyd biztosító társaság igazgatói megtekintették a gyönyörű színésznő fényképét és kijelentették, hogy semmi pénzért sem vállalják ezt a kockázatot, mert nem látnak biztosítékot arra, hogy a közeljövőben nem szeret-e bele valaki, kinek szerelmét a szőke és kékszemű filmdiva viszonyozni lesz kénytelen. Ugyanezzel az indoklással az összes nagy angol biztosító visszautasították az ajánlatot. Nekünk az a gyanunk, hogy a vállalatok nem is az előbb említett indokból utasították vissza a kitünő üzletet, inkább talán félték, hogy a művésznő bizonyos idő múlva „szimuláns” fogja a szerelmet és akkor szegény biztosító társaság honnan vegyen orvost, szakértőt, lélekbuvárt, aki tiszta lelkiismerettel meg tudja állapítani, hogy a szerelem valódi-e.

— Időjárás. Az Institutul Meteorologic Central Bucuresti jelentése szerint boros idő, általános eső és a hőmérséklet állandósulása várható.

— Pál jugoszláv régensherceg feleségét megoperálták. Belgrádból jelentik: Pál jugoszláv kormányzó herceg feleségén tegnap vakbélműtétet hajtottak végre. A hercegnő állapota a körülményekhez képest kielégítő.

— Elcsendesültek Palesztinában a zavargások. Jeruzsálemből jelentik: Tegnap éjjeltől kezdve ismét felszabadult a telefon a külfölddel. A Davar zsidó újság megjelenését két napra felfüggesztették az angol hatóságok, mert az éles hangon követelte a még szigorubb intézkedések foganatosítását.

— IDEGESSEG, FEJFAJAS, SZEDULÉS, ALMATALANSÁG, REGGELI ROSSZULLET, LEVERTSEG, BÁGYADTSÁG, sok esetben hamarosan megszűnnek, ha bélműködésünket reggelként egy-egy pohár természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvízzel elrendezzük. Kérdezze meg orvosát.

— Szigorúan bünteti a CFR a jegynélküli utasokat. Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatósága a jegynélküli utazások meggátolására erélyes rendszabályokat foganatosított és az ellenőrző személyzetnek 25 százalékot biztosít a befolyó büntetéspénzekből. Ha a jegynélküli utasnak nem volna pénze a büntetés kifizetésére, úgy átadják azon állomás rendőrségének, ahol felszállt a vonatra.

— Abessziniában minden csendes... Londonból jelentik: Olaszországból érkezett jelentések szerint az abesszin nép végleg behódolt az olasz hatóságoknak és már feladta azt a reményt, hogy a népus valaha is visszatér az országba. Elmondják a jelentések azt is, hogy a renitens bennszülöttek elleni megtorlásokat a hegyvidéken bujkáló rablóbandákra korlátozzák az olaszok, akik így is őrizkednek, nehogy a külföldön valótlán hírek terjedjenek el a vérengzésekről.

ARAD SZINHÁZI ESEMÉNYE

A Wiener Stadttheater szombati vendégjátéka az utóbbi évek legnagyobb színházi eseménye

Az első jegyelővételi napon a közönség valósággal megrögzte a jegypénztárt

A világhírű Wiener Stadttheater október 9-iki, szombat-esti vendégjátéka iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg s már most megállapíthatjuk, hogy a kitünő bécsi művészek egyetlen vendégjátéka nemcsak az utóbbi évek legnagyobb színházi szenzációja, hanem egyben a legmagasabb társadalmi eseménye is lesz, mert a remeknek ígérkező estén tout Arad ott lesz. A Wiener Stadttheater vendégjátékának elővételi pénztára ma nyit meg és a szokatlanul élénk érdeklődést misem igazolja jobban, mint az, hogy már

az első órákban a közönség valósággal megrögzte a jegypénztárt

és az első elővételi napon szokatlanul nagy mennyiségben keltek el a jegyek.

Ez a nagy érdeklődés teljesen indokolt is, mert a nagyközönség teljes mértékben tisztában van a szombati vendégjáték jelentőségével és mindenki átérzi azt, hogy

a Wiener Stadttheater szombati vendégjátéka az utóbbi évek legszenzációsabb színházi eseménye, amelyről senki sem akar lemaradni.

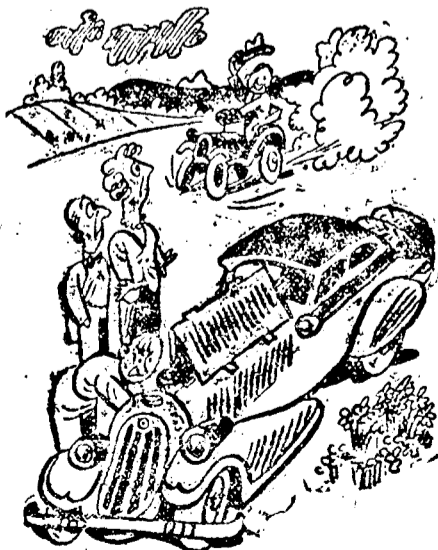
A nagyközönség különös érdeklődéssel várja Trude Berliner világhírű filmszínésznő és Fritz Steiner európai híru színművésznő személyes bemutatkozását, amely ugyancsak nem mindennapi színházi csemegé Arad közönsége számára. A kitünő társulat Langsfelder és Tisch „Warum lügst Du Cherie” című bombasikerü operettjét játssza eredeti szereposztásban.

— Aljehin és Euve mérkőznek a sakk világbajnokságáért. Amszterdamból jelentik, hogy Euve 1935-ben elhódította Aljehintől a világbajnoki címet. Két év múlva újabb mérkőzés kezdődött közöttük Amszterdamban. Hétfő óta mérkőznek és harminc játszmát kell lejátszani. A mérkőzés vezetője Maróczy Géza, a neves magyar sakkmester.

— ZÜRICH TÖZSDEZARLAT: Páris 14.30, London 21.51 és háromnegyed, Newyork 434.50, Milánó 22.93, Amszterdam 240.25, Berlin 174.50, Prága 15.23, Varsó 82.25, Belgrád 10.00, Bucurestii 3.25.

— Nemzetközi fürdőkongresszus Budapesten. Budapestről jelentik: Holnap kezdődik meg Budapesten az első nemzetközi fürdőértekezlet, amelyen a világ minden számottevő gyógyfürdője képviselve lesz. A kongresszust péntek délután 10 órakor nyitják meg az Akadémia nagytermében és a megnyitón jelen lesz a magyar kormány képviselője is. Neves fürdőügyi szakemberek naponta előadásokat tartanak a kongresszus résztvevői tiszteletére.

Kisautós előnyben

— Kérem, ha óhatják, szívesen bevontatnám Önöket a legközelebbi javítóműhelyig.

A saját zenekart maga az operett zeneszerzője vezényli!

A nagy érdeklődésre való tekintettel ajánlatos a jegyekről előre gondoskodni. Jegyek elővételben a téli színház pénztáránál.

Október 16 és 17-én a Varavox-revü kabaré az aradi színházban

Az őszi színiévadnak kiemelkedő dátuma október 16. és 17-ike, amikor a nagyhirű Varavox-revü vendégszerepel az aradi színházban. A Varavox-revü az a látványossági produkció, amely a közönség minden rétegének érdeklődését kiváltja, mert egy három órában zsufolt előadáson a humortól a látványosságig mindent megkap a néző. A Varavox-revü már ugyyszólván az egész világot bejárta és a nagy európai metropolisok zajos sikerei után első ízben jönnek Aradra, hogy az aradi közönséget is lenyűgözzék. Az október 16. és 17-iki estély kiemelkedő eseménye Várad Aladár és Mezey Nelly remek kabaréja. Arad régi kedvencei ezuttal repertoárjuk legjavát hozzák Aradra, hogy hosszú távollétük után ismét újra kacagató műsort adjanak. Jegyek elővételben október 11-től, hétfőtől kezdve a téli színház pénztáránál.

Bundák, Terschanszky Gyula szücs szörmék és alakták Csosca u. 2 szám

— LEZUHANT A REPÜLŐGÉP — HARMON HALOTT, SOK SEBESÜLT. Amszterdamból jelentik: A holland-indiai repülő-társaságnak Specht nevű repülőgépe, amely Batáviából Amszterdamba tartott, a palembongi repülőterén lezuhant. A repülőgép személyzetének három tagja, köztük a pilóta szörnyethalt. A 9 utas közül egy súlyosan, a többi könnyebben sebesült meg.

Ellismerten a legjobb fehérnemű-paplanok csak Ruttkay & Botye cégnél
Arad, megyeházzal szemben.

— BALESET ÉRTE GROSZ JÓZSEFNÉT. Sajnálatos baleset érte Grosz Józsefnét, az Izraelit Nőegylet elnökét, a jótékonyágáról közismert aradi uriaszonyt. A közelmúltban lakásában a függönyfeltevéseknél segédkezett, miközben fellépett egy létrára. Az alkotmány megbillent, Grosz Józsefné lezuhant és olyan szerencsétlenül esett, hogy jobb felső karján erősen megsérült. Miután fájdalmai a kezelés ellenére sem szűntek meg, hozzátartozói tanácsára Budapestre utazott, ahol az egyik szanatóriumon megvizsgálták és az itt alkalmazott gyógyítókat ajánlották továbbra is. A budapesti orvosok teljes pihenést és minden munkától való tartózkodást ajánlottak. Grosz Józsefné hazatért Aradra, ahol szerencsétlenségére néhány nap előtt újabb balesetet szenvedett. A szobában járkálás közben elcsuszott és ezuttal a lábán sérült meg. Az orvosi vizsgálat bár nem súlyos, de fájdalmas természetű zúzódásokat állapított meg, úgy, hogy több napig ágyban lesz kénytelen maradni. A kettős baleset hírére a népszerű nőegyleti elnök nagyszámu hívei és tisztelői mély sajnálkozással fogadják és sokan keresik fel lakásán.

ÉRTESÍTÉS!

Muresianu uccal GARÁZS AUTOBOX, az Unirea Ethyl kékbenzin 208. számú szivattyú állomása, értesíti T. vevő körét, hogy a STR. MUREȘIANU ucca új kövezése által, a szivattyú állomás könnyebben megközelíthető.

Szent Brunó vértanújának

A naptár október hatodikán Szt. Brunó napját tünteti fel, akinek esodás esetét a katolikusság egyszerűen minden böjti lelkigyakorlatba beleszóvi. A szomorú őszi naphoz méltó háborzongató történet a következő:

Brunó, akkor még világi ifju, a párisi egyetem hallgatója volt, midőn egy pap-tanára meghalt és szokás szerint nyitott koporsóban felüdült a templomi gyászmise alatt. A szertartásban háromszor hangzik fel Jób könyvéből a felszólítás a lélekhez, hogy: „Responde mihi“ (felelj nekem). A halott az első felszólításra felugrik s kiáltja, hogy „bieneim vádolnak“. Sokan elájulnak a rémes jelenettől, de a rekviem tovább folyik. A második felszólításra a halott pap újra felemelkedik a koporsóban, körüljárja megüvegesedett szeméit és rémülten kiáltja: „Most itélnek“. Végre harmadszor is felharsan a szertartásos kérdés: „Responde mihi“ s most a halott újra felülve, rémülten és elkécseregetten üvölti, hogy: „Elkárhoztam!“

A hagyomány szerint az ifju Brunó lelkére oly hatással volt a rémes élmény, hogy bucsutmondva világi ambícióinak, bigott elmélmélkedő lett és megalapította a legszigorúbb szerzetesrendet, a karthauzit. Ezek élete örökös halgatásban merült ki, misztósen és gyónáson kívül csak két szót szólnak, ha rendtestvérükkel a zárdán belül találkoznak: „Memento mori“ (emlékezz a halálra). Ők gyártják a híres chartreuse likórt, miért világhíresek s az irodalomban is említést nyertek. (Eötvös: Kartauzi...)

— Dr. Czükermann orvos hazatért és rendeléseit újból megkezdte. Bulv. Regele Ferdinand 5. Csarádi Bank-palota.

Őszi szemüvegyújtóságaim beérkeztek. Páinkamérók, hőmérők, mustmérők legolcsóbban
Opticum Kun Stefan szaklászterész
 Arad, Bul. Reg. Maria 18.

— AZ ASSZONY KÖTELESSÉGE törődni azzal, hogy bélműködése rendben legyen, amit pedig úgy érhet el, ha reggelenként éhgyomorra egy fél pohár természetes „FERENC JÓZSEF“ keserűvizet iszik, amely enyhén és kellemesen, pontosan és biztosan szabályozza az emésztés folyamatát. Kérdezze meg orvosát.

— NYÁRY ANIKÓ és PATAKY JÓZSEF f. hó 9-én szombaton déli 12 órakor tartják esküvőjüket a minoriták templomában. (M. k. é. h.)

— Dr. MARTON ERNŐ ARADI ELŐADÁSA. Dr. Marton Ernő volt kamarai képviselő az Új Kelet főszerkesztője s a zsidóság világpolitikai helyzetének legkiválóbb ismerője, f. hó 14-én este 9 órakor az Iparos Otthon helyiségében előadást tart „A zsidó állam a Közkelet politikai relációjában“ címmel. Az egész világ zsidóságának érdeklődése ma Palesztina felosztásának, vagy fel nem osztásának kérdése felé fordul. Mi történik Palesztinában? Beteljesül-e a zsidóság ezeréves álma? Az égetően aktuális kérdések egész komplexumát világítja meg dr. Marton Ernő, a közvetlen szónok, a nagytudásu ragyogó tollu publicista, aki személyes tapasztalatainak alapján számol be a Palesztina sorsát kormányzó tényezőkről. Az előadás iránt városszerte élénk érdeklődés nyilvánul meg. Jegyek elővételben kaphatók a Zs. N. Sz. helyiségében d. n. 6-7-ig.

— Halálozás. Özv. Vaszi Györgyné október 6-án rövid szenvedés után elhunyt. Temetése csütörtökön délután 5 órakor lesz a Str. Th. Cioctea 5-a sz. gyászházból.

— Eltűnt egy aradi cselédány. Szerdán délelőtt dr. Varga Józsefné, Episcopul Ciocogariu uca 22 szám alatti lakosnő bejelentette a rendőrségen, hogy Fekér Viorika nevű cselédányát minden bejelentés nélkül eltávozott munkahelyéről. Az eltűnt háztartásbeli alkalmazotti felkutatására a rendőrség vizsgálatot indított.

GYELEMES GYÓGYSZERTÁRAK:

ONESCU, Regina Maria-ut.

ANGEL, Catedralai-tér.

KESZTENBAUM, gyermekkoros... kórházban.

TIPO-RADIA
KRÉM és PUDER
 közismert és elismert készítmények. A hölgyvilág kedvelt kozmetikai szereit, mert szépítő hatásuk utóérhetően, tökéletes és biztos.

— Eljegyzés. Sámuel Rózsika Zám. Kaika Dezső Gurasada jegyesek (Minden külön értesítés helyett.)

— **VORBUCHNER PÜSPÖK KÖRLEVELE MAJLATH PÜSPÖK ÖTVENEVES PAPI JUBILEUMA ALKALMÁBÓL.** Alba Iulia-Gyulafehérvárról jelentik: A római katolikus egyházmegye hívei és a papság szeretettel készül Majláth Gusztáv Károly, a köztisztviselőben álló püspök ötvenéves papi jubileumának megünneplésére. Ebből az alkalomból dr. Vorbuchner Adolf segédpüspök, aki a hosszú idő óta a beteg főpásztor helyett az egyházmegye ügyeit vezeti, lélekbemarkoló körlevéllel fordult a hívekhez és a papsághoz és ebben felhívja figyelmüket Majláth Gusztáv Károlyra, a nagy papra és igaz emberre, aki alázatossá jámborságban és istenfélelemben élt mindenkoron és mégis rendkívül sokat tett egyházáért és különösen egyházmegyéjéért. Vorbuchner segédpüspök elrendelte az alája tartozó lelkészeknek, hogy minden szentmisében imádkozzanak a beteg fekvő püspökért, azonkívül vasárnap, 10-én minden római katolikus plébánián templomban ünnepélyes szentmisét és Te Deumot tartanak és imádkoznak Majláth püspökért. Az egyházon és a püspökségen kívül a katolikus világi társadalom is méltóképpen akarja megünnepelni a szeretett főpásztor felszázados papi jubileumát.

— Elfogta a rendőrség az ócskavasztolvajokat. Pacurar Joan és Schmidt József ismert alkalmi tolvajokat szerdán délelőtt elfogták a rendőrség emberei. A tolvajok kihallgatásuk során négy kisebb lopást ismertek be. Pacurarék ócskavasat loptak a CFR nagylőtőházának környékéről, valamint a vilánygyár telepéről is.

— **ELHUNYT VOLT ARADMEGYEI FÖLD-BIRTOKOS.** Tegnap éjszaka hosszas szenvedés után elhunyt Szántay Béla egykori Arad-megyei földbirtokos. Szántay Béla a háború előtti években jelentős szerepet játszott a város, de különösen a megye mezőgazdasági életében. Elsőrangú szakembernek ismerték földművelési kérdésekben és tanácsot sokszor kikérték. Nagyobb birtokán gazdálkodott, egy időben tagja volt a városi tanácsnak is, ahol sürűn felszólt, különösen, amikor gazdasági ügyeket tárgyaltak. A világháború után eladta a kisajátítás után megmaradt kevés földjét és beköltözött Aradra, ahol visszavonultan élt. Egy év előtt szélhűtés érte, amelyből felgyógyult, de tagjai annyira megbémultak, hogy képtelen volt lakását elhagyni. Tegnap éjjel a halál megváltotta szenvedéseitől. Halála híre egész Aradon mély sajnálkozást keltett. Az elhunytban Szántay Lajos, az ismert műépítész testvérátyját gyászolja.

— **Aradi főszerkesztők gyűlése.** E hó 10-én vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel tartja a Micsca Stanesou-uca 9 alatti helyiségében az Arad és Vidéke Főszerkesztők Szövetségének választmányi ülését, amelyen több fontos kérdéstről lesz szó. Így állást foglalnak az egészségügyi tava ügyében, a könyveies és általános ügyében, a nyugdíjreform ügyében és kiküldötteket választanak a szövetségi közgyűlésre a folyó ügyek elintézésén kívül.

— **Halálozás.** Özv. Vaszi Györgyné október 6-án rövid szenvedés után elhunyt. Temetése csütörtökön délután 5 órakor lesz a Str. Th. Cioctea 5-a számú gyászházból.

Itt az ideje,
 hogy őszi és téli kabátjait beszeresse

FORTUNA női konfekció

Piafa Avram Iancu 1 szám. Consum és Inlesnirea tagok beszerzési helye

— **A KATONAÜGYOSZTÁLY FELHÍVÁSA.** Az aradi Cercul de Recrutare (Hadkiegészítő parancsnokság) megkeresésére a rendőrség katonai ügyosztálya közli, hogy mindazon férfiak, akik az 1909—1920 évi korosztályhoz (1887—1898 évi születés) tartoznak és a 421—1920 számú miniszteri rendelet alapján soroztattak és így Md. J. 1. könyvvel rendelkeznek, születési anyakönyvi kivonatukkal és állampolgársági bizonyítványuk hiteles másolatával jelentkezzenek a központi rendőrség katonai ügyosztályán. Jelentkezni tartozik az is, akinek birtokában nincsen állampolgársági bizonyítvány. A jelentkezés az alábbi sorrendben történik: október 7: 1887-es születésűek, október 8: 1888, október 9: 1889, október 11: 1890, október 12: 1891 és végül október 13-án az 1892-es születésűek jelenjenek meg, már említett okmányokkal.

— **Ügyészségre kísérték két notórius betörőt.** Az aradi rendőrség büntetői osztályának detektívjei az elmúlt éjszaka folyamán előlították a rendőrségre Nedelcu Josk rovottmú betörőt, akiről megállapítást nyert, hogy Covaciú Tiberiu ugyan-csak büntetett előéletű betörővel együtt öt betörést követett el Aradon. Covaciú — mint megirtuk — néhány nappal ezelőtt ugyancsak elfogta a rendőrség. Mindket betörőt az ügyészségre kísérték.

— **Az aradi Református Férfitövetség közgyűlése.** Az aradi református egyházközségben működő Férfitövetség vasárnap délelőtt istentisztelet után a templomban évi közgyűlést tartja. Tarnóczy Lajos református lelkész elnöklétével a Férfitövetség közgyűlése iránt református körökben igen nagy az érdeklődés.

— **Az aradi munkakamara magánalkalmazotti tagozata közli,** hogy pályázatot hirdet egy tanácsmánya, amely a következő témát dolgozza fel: Milyen töltheti el legjobban a magánalkalmazotti vasárnapiát és törvényes szabadságidejét? A pályázatra vonatkozó részletes felvilágosításról szolgálnak a Munkakamara magánalkalmazotti tagozata.

Ni mást nem veszünk!
 mondják az orvosok és a hozzáértők, mint a
 ... és Luxus

Stimex

... a legfinomabbat és legmegbízhatóbbat!

Aradi küldöttség a párisi világkiállításon

Mosoiu Victor munkakamarai elnök megfigyelései a „Fény Városában“

Képrázatos impressziók a francia főváros csodái között. — A román pavillon sikere

Arad, okt. 7. Néhány nappal ezelőtt tért vissza Párisból az aradi Munkakamara küldöttsége, melynek tagjai az ország valamennyi munkakamarájának kiküldöttségeivel együtt a francia fővárosban megrendezett világkiállítást tekintették meg. Összesen közel kétszáz résztvevő járt Párisban a kiránduló csoporttal és ezek közül — több olyan látogatón kívül, akik az alkalmi kedvezményeket vették igénybe — az aradi kamarát kilencen képviselték hivatalosan: Mosoiu Victor, a Kamara elnöke vezette a küldöttséget, tagjai pedig Feier Stefan és Vestinar Gheorghe tagozati elnökök, Sandor Iuliu, Gui, Garboveanu, Curtu, Maceanu tanácsosok és dr. Adam Alexandru, a Kamara egyik ügyvédje voltak.

Nagyszerű benyomásokkal, felejthetetlen élményekkel érkeztek vissza a tanulmányút résztvevői Párisból és Mosoiu Victor, a Kamara kitűnő, tevékeny és széleslátókörű elnöke, elmondotta lapunk munkatársának, hogy mi mindent láttak az utazás során és a francia fővárosban.

AZ ERŐMŰVEK FÖLDJÉN ÁT

Szeptember 8-án reggel 6 órakor indult Aradról a kiránduló csoport és Jugoszlávián, valamint

Elképzelhetetlen vagyon — a temetőben

Négyórás pihenő volt Triesztben, majd délután 5 órakor a milánói pályaudvarra futott be a romániai munkakamarák küldöttségeit szállító vonat. Ez az állomás hihetetlen forgalmat bonyolít le: naponként több mint 300 személyt szállító szerelvény fordul meg a város pályaudvarán úgy, hogy a hatalmas, fedett pályaház állandóan az utasok ezreinek zsidongásától hangos. A városban sorra látogatták a nevezetesebb helyeket a kirándulók, élvezték a város rendezett, jól szabályozott forgalmát, amelyet villanyrendőrök irányítanak: megtekintették a Dómot, kívülről a Scalát és a központi temetőt, melyet igen találóan „agzdagok temetője”-nek neveznek. Kitűnős, egész rendkívüli hely ez a temetkezési hely, ahol csak az elhunyt, aki hihetetlenül drága — a középosztály számára is megfizethetetlen — áron váltja meg sírhelyét és kötelezi magát, hogy a maga, vagy hozzátartozója számára vagyontérső síremléket emeltet.

Elképzelhetetlen vagyon hever itt, ebben a sírkertben — emlékművekben

Sok-sok milliónyi vagyont temettek itt el az emberek sírjai mellett, milliók dicsérik az elköltözötték emlékeit, amikor pedig olyan sok millió hiányzik ahhoz, hogy az élők boldogok lehessenek.

Milánóból — Torinóban való párórás állomásozás után — a 17 kilométeres Mont Cenis alagúton keresztül — 20 percig tartott a villamosvonattal az áthaladás — francia földre futott a vonat. Délelőtt 11 órakor pedig megérkeztek a kirándulók Párisba, amelyről most inkább, mint valaha, elmondható, hogy a világ fővárosa.

PÁRIS, A „FÉNY VÁROSA“

A francia fővárosban Robert Tailledet, az ország Iparoskamaráinak elnöke ünnepélyesen fogadta az érkezéskor, megtörtént az elszállásolás, majd a vendégek csoportokra oszolva, megtekintették a várost. Másnap a világkiállításra látogattak el az összes résztvevők, elsősorban pedig természetesen

a gyönyörű, hatalmas sikert aratott román kiállítási palotát szemléltek meg.

Sokat olvastak, hallottak már valamennyien a román kiállítás sikeréről, de ezt az épületet, a felhalmozott anyagot látni kell ahhoz, hogy tényleg megértse az ember, miért tartozik ez a csarnok a leglátogatottabb kiállítási helyek közé.

Leglátogatottabb a Szovjet kiállítása és a Harmačik Birodalom palotája.

Mindkét ország tekintély-kérdést csinált abból, hogy a felvonultatott anyag képrázatos legyen és ez sikerült is.

Mármost képzeljük el, hogy a két hatalmas birodalom után legnagyobb sikert a román kiállítás érte el. Ez a tény mindennél ékebben beszél.

Órákon keresztül lehetne mesélni arról, hogy mit láttak az ember a kiállítási csarnokok utvezetőiben és újabb órákig tartana, ha valaki elmon-

Olaszországban keresztül folytatta útját. Az olasz vasutakon megtett utzakasztnak talán legnagyobb élménye az a nagyszerű újítás, hogy

a vonatok legnagyobb részét villamosították.

Az olasz vasutak ugyyszólván teljesen száműzték a kóromot, a füstöt és a kőszénfűtéses mozdonyok egyéb keilemetlenségeit. Egyébként már Franciaországban is nagy lépésekkel halad előre a vasut villamosítása, a műszaki tudás haladása minden vonalon a megvalósulás állapotába került.

A vasutvonalak mentén egész Olaszországban keresztül hatalmas, ujonnan épült, pompásan felszerített répkocsi utak, úgynevezett autostrádák húzódnak, új idegrendszerrel hálózva be az országot. Mindenütt, amerre az aradi kirándulók elhaladnak, a villamosság hatalmas térhódítását láthaták, úgy Olasz-, mint Franciaországban

hatalmas vízi erőművek, villamos erőművesztő telepek ontják a kilóvattok millióit.

A vonatok gyorsak, pontosak, rendszeren közlekednek ugyan, mégis a visszautazásnál kétszer kellett az olasz vasut kocsijait kicserélni, mert olyan állapotban voltak, hogy nem folytathatták velük az utat.

daná, hogyan lüktet, hullámzik ennek a pártatlan világvárosnak szédítően kavargó élete. A „Béke Csarnoka“ — felejthetetlen, nagyszerű sikoltás a háborús kavargás hangzavarának közepette. — A francia gyarmatok színpompás, dus kiállítási anyaga arról beszél, hogy mire képes a becsületes gyarmatosító munka. A találmányok kiállítási palotája már a holnapról sa holnaputánról beszél. Mégpedig olyan dolgokat, amelyekről még csak nem is álmodunk. Azon a napon, amikor a romániai munkakamarák kiküldöttei megtekintették a kiállítást,

több mint egymillió látogató fordult meg a jegypénztáraknál

és egy hét alatt, amíg ez a küldöttség a francia fővárosban tartózkodott, a látogatók száma meghaladta a három milliót.

FRANCIAORSZÁG, AZ ÖNTUDATOS FEGYELEM HAZÁJA.

Párisról nem lehet csak így futtában, pár szóban beszámolni. Látni és közvetlenül tapasztalni kell ezt a várost ahhoz, hogy tündöklésének, pezsgő életének zamátát élvezhessük. Rend, csodálatos rend uralkodik ebben az országban és bizony nyomát sem láthatja az ember akár a napi-, akár a gazdasági életet zavaró rendellenességeknek. Az új munkarend, amelyet olyan sok nehézség árán valósítottak meg, nem okoz semmiféle fennakadást. A munkát rotációs rendszer alapján bonyolítják le s bár minden üzlet tiszteletben tartja az új munkabeosztást, azért Párisban vasárnap és késő este is található az ember bőségesen kivilágított, nyitva tartott üzleteket, ahol azonban már más személyzet dolgozik, mint nappal.

Mert a negyvenórás munkahét változatlanul érvényben van és munkához juttatja a munkanélküliek seregét.

A francia közönség fegyelmességét s fegyelméne nem a kényszer fegyelme, hanem az öntudat vezérlője. Talán legjellemzőbb, hogy Franciaországban alig látunk katonaságot. Nem mintha nem lenne de nem tüntetnek ezzel és a katona, ha nincsen szolgálatban, polgári ruhában járhat. Kevés rendőrt látunk és mégis: a forgalom rendje tökéletes és ebben bizony nagy szerepük van a párisi gépkocsivezetőknek. Nemcsak elővigyázatosak, de udvariasak is.

És a Metro, amelynek nagyobb állomásain automata-térkép mutatja meg egyetlen gombnyomásra, hogy az idegen miképpen juthat el legjobban céljához, a látványosságok, az üzletek s a párisi ucca, amely egymagában is élményt jelent. A szórakozóhelyek előtt sorfalat állanak az emberek, a színházakba nem lehet helyet kapni és az üzletek zsúfolva vannak.

„BITTE SPRECHEN SIE DEUTSCH!“

Még valamit: a francia fővárosban nem találkozhattak az ember sovínizmussal. Feier Stefan, az

A HAPAG 90 éve vezető gyorsszolgálatba!

Rendszeres indítások **Eszak-Amerikába** és **Kanadába** minden csütörtökön:

Középamerika
Cuba-Mexico
Keletázsia
Délamerika keleti partjai felé két- és négyhetenként. Kitűnő komfort, mérsékelt utazási díjszabás. Szakszerű felvilágosítások mindennemű utazási ügyben. A német Afrika-vonal képviselője. Felvilágosítások, prospektusok:

Hamburg-Amerika Linie

képviselőténél:

Künstler Utazási Irodában

Arad, Bul. Reg. Maria 24. — Telefon 1086.

aradi Kamara iparostagozatának elnöke, aki nem beszél franciául, tökéletesen megértette magát németül. Bár nemzetközi viszonylatban állandóan német-francia feszültségről beszélnek, amikor a párisiak látták, hogy a külföldi vendég németül beszél, készséggel szólították fel:

— Bitte, sprechen Sie Deutsch...

Általában: udvariasság, előzékenység a jelszó. Illetve ez nem is helyes kifejezés, mert ez nem programszerű viselkedés, hanem természetes szívéllyesség, amellyel az idegent fogadják.

Élmény volt a párisi út, nagy élmény, amelynek felejthetetlen emlékei sok-sok hasznos és itthon hasznosítható tapasztalatot eredményeztek az érdekes, szép út résztvevői számára.

Felmentett a tábla egy csalással vádolt Pecica-pécskai kereskedőt

Timisoara—Temesvárról jelentik: Timisoara—temesvári Tábla felmentő ítéletet hozott Szöke István, tekintélyes Pecica—Pécskai borkereskedő, a Magyar Párt otáni ügyvezető elnöke ügyében. Szöke két Pecica—pécskai lakos, névszerint Lukács Ödön és Török Ferenc jelentette fel azon a címen, hogy egy régi magyar mérleget használ a mérésnél és ezzel sorozatosan súlyosan megkárosította őket. A feljelentők azonfelül, hogy a család vádját emelték Szöke ellen, még 50.000 lejes kártérítést is követeltek tőle. A törvényszéki tárgyalás során kihalgatóit tanuk Szöke mellett vallottak és hangoztatták, hogy az mindenkor a legpontosabban mérte le az árut és az utánméréskor soha a legcsekélyebb hiányt sem állapították meg. A súlyosan megrágalmazott kereskedő azt hangoztatta, hogy a feljelentések hátterében családi háborúság húzódik meg és tulajdonképpen fia biztatta fel Lukács Ödönt és Török Ferencet arra, hogy tegyék feljelentést ellene. A Tábla, amely tegnap tárgyalta Szöke ügyét, megváltoztatta az aradi törvényszék ítéletét amely a család vádját alól felmentette ugyan a kereskedőt, de kihágás címén kétezer lej pénzbüntetésre ítélte. Az ítéletébla nemcsak a család vádját, de a kihágás alól is jogerősen felmentette az igazságtalanul meghurcolt tekintélyes Pecica—pécskai borkereskedőt.

Fizessen elő az „Aradi Közlöny“-re!

Egy óra	70.—
Negyedévre	210.—
Félévre	420.—
Egy évre	840.—
Külföldre havonta 50.—	Lejfeljebb.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda, Bul. Regina Maria 10. Éjkiadóhivatal Bul. Regina Maria 10.

Haragosai valósággal megpatkoltak egy cluj-kolozsvári cigánykovácsot

Cluj-Kolozsvár, október 6. Tragikómikus esemény színhelye volt vasárnap este a cluj-kolozsvári cigánynegyed egyik házának udvara. Az egyik cigányt haragosai berugatták, majd hazavitték és az udvaron a szó valódi értelmében megpatkolták.

A bűnügyi krónikában egyedülálló eset főhősei Gigi Balico, Rostas Ciuntu és Haralambie Baros Mare cigányok. Az első kettő már huzamosabb ideje haragos viszonyban van Haralambie Baros Mare cigánnyal, aki kovács mesterséggel foglalkozik. Egy udvarban laknak és a harag állítólag abból a vitából keletkezett, amely akörül folyt, hogy Rostas Ciuntu vajjon valóban „előkelő” cigány családból származik-e, vagy sem. Rostas Ciuntu váltig hangoztatta, hogy ő igenis előkelő család sarja, mert számos hozzátartozója életfogytiglani, vagy legalábbis huzamosabb ideig van elzárva olyan cselekedetért, mely „bátorságról” tesz tanuságot és amely által ezek „dicsőséget” hoztak a családjára. Az előkelő származással való állandó dicsekvés azután kirobantotta a két cigány között az ellentéteket és a korács végül is azzal fenyegetődött, hogy ha olyan előkelőnek tartja magát Rostas Ciuntu, hát majd ő megpatkolja, így azután még előkelőbb lesz.

Vasárnap este az „előkelő” cigány Gigi Balico nevű társával rábeszélte Haralambie Baros Mare, hogy mulasson velük együtt. Haralambie nem sokat kértette magát, néhány órára békét kötött és megkezdődött a mulatozás az egyik kocsmában. Balico és Rostas társuk borába még egyéb szesz italokat is töltöttek, úgyhogy a kovács éjféltájban már holt-részezen feküdt az asztal alatt. Ekkor a másik két cigány hazavitte és a kovácsműhelyben ahhoz a cőphöz kötözték, ahol a nyugtalanuló lovakat vasalják meg. Ezután egyikük reszelőt vett elő és a rezeg ember csupasz talpát vette munkába, éppugy, mint a lovak patáját patkolás előtt. Közben izzott a patkóvas a tűzön és néhány pillanat múlva

ő tüzes vasat ráillesztették a megpatkolandó ember talpára.

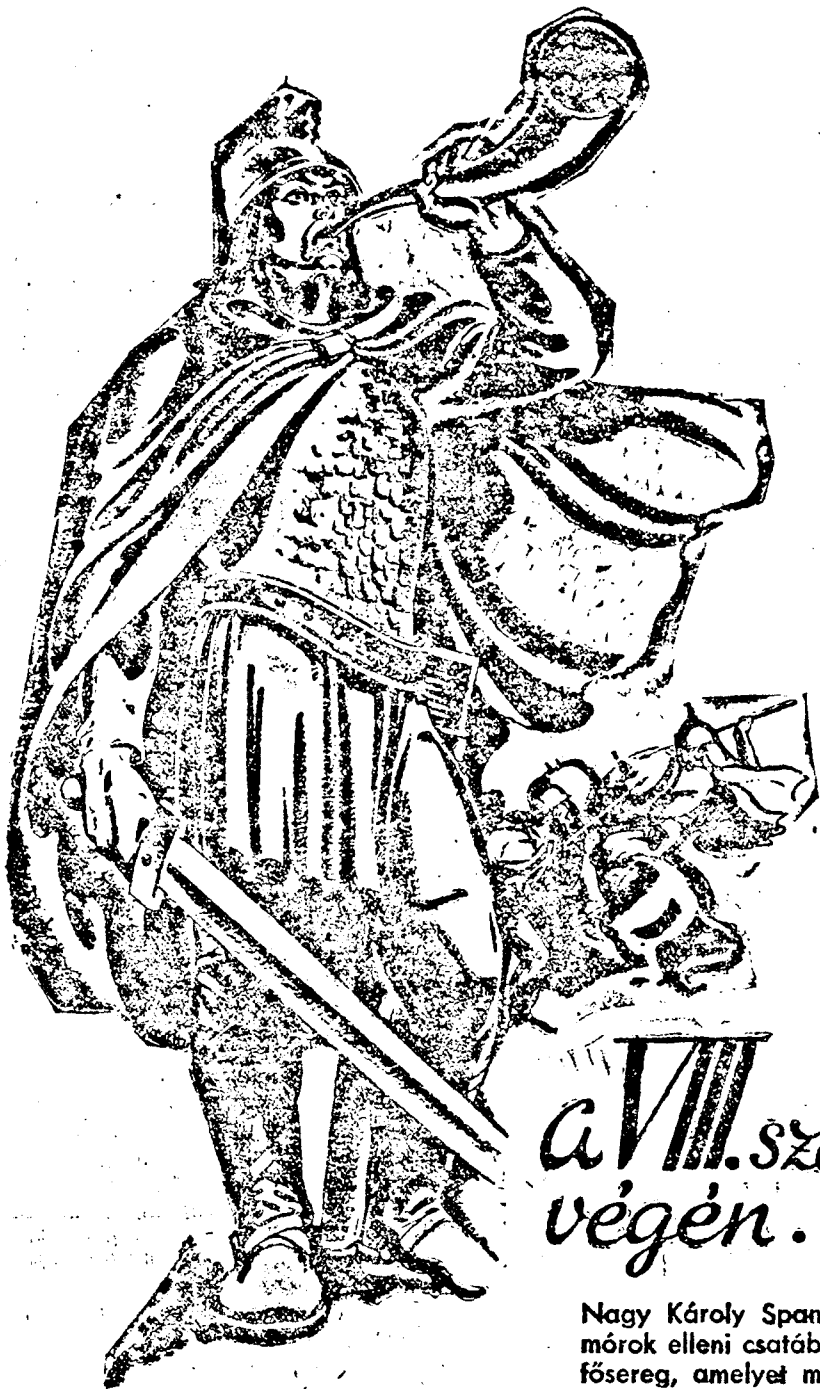
A holtreszeg cigány ugyancsak gyorsan józanodni kezdett, mert amint az izzó patkó talpához ért, tojászakadtából ordítani kezdett. Két társa azonban azonnal mitsem törődve, már szegelni is kezdte a vakakat, munkájukkal azonban nem készülhettek el, mert egy véletlenül arra haladó csendőrzárőr nyitott be az udvarra és a „kovácsokat”, akik ugyan megkiérelték az elmenekülést, de eredménytelenül, őri-letbe vették.

Rosta Ciuntu cigány a rendőrségen azzal védekezett, hogy csak meg akarta bosszulni magát Haralambie Baros Maren, mert az állandóan a megpatkolással fenyegette.

A Magyar Párt Oradea-Nagyváradon önállóan veszi fel a küzdelmet a községi választáson

Oradea-Nagyvárad, október 6. A Magyar Párt Vihormegyei és oradeai tagozata közös választmányi ülést tartott, amelyen több nagyfontosságú kérdést tárgyaltak meg. Így többek között foglalkoztak a nemzeti-parasztpártnak a legutóbbi megyei választási egyezmény felbontása tárgyában a Magyar Párt józ intézett átiratával és a Magyar Párt elnöksége által arra adott válaszal. Elénk vita után a választmány egyhangúlag kimondta, hogy az elnökség választását minden tekintetben magáévá teszi, a kartell felbontását tudomásul veszi és amennyiben megtartják a községi választást, azon önálló listával vesz részt, ennek keretében azonban szívesen együttműködik a szociáldemokrata párttal és általában a magyar munkássággal, továbbá a zsidó párttal is.

Fizessen elő az „Aradi Közlöny”-re!

a VIII. század végén...

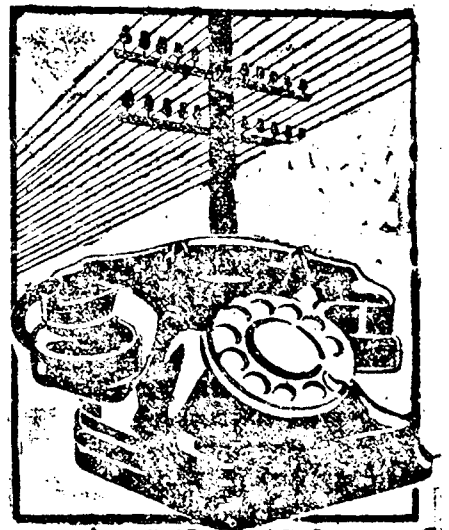
Nagy Károly Spanyolországból a mórok elleni csatából tért vissza. A főszerep, amelyet maga a jövőző császár vezérelt, a Pireneusok ve-

szedelmekekkel teli szörösain haladt keresztül, míg mögötte haladt hátvédként a híres udvaronc Roland, seregével. Egyszerre Roland seregét Roncevaux völgyében, a baszk hegyekben, ellenség vette körül és tulsullyal rohant rá. Életre-halálra menő harc fejlődött. A harc hevében Roland eszébe jutott Nagy Károly és küntjébe fújt, segítségért; de hiába. Hívó szava elhangzott anélkül, hogy a célig jutott volna és Roland seregével elpusztult.

A GYORS KÖZLEKEDÉSI ESZKÖZOK hiánya számtalan pusztulás oka volt a történelemben, amelynek lapjait nem egyszer megváltoztatta. Napjainkban azonban a tudomány felfedezte ezt a csodás készüléket — a telefont. Akár éjjel kell az orvos segítségét kérnie, akár meg kell tudnia valamelyik külföldi főzsdé utolsó jegyzését, a telefon mindenkor szolgálatára készen áll.

SOCIETATEA ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TELEFOANE

rendelkezésre hozsát telefon-átmutatót, amely minden tudnivalót és a helyközi, valamint a nemzetközi beszélgetések díjszabását tartalmazza.

Halállal fenyegette meg Max Auschnittot és kétfélmillió leit akart kizsarolni tőle az „emberiség falanksza”

București, október 6. Max Auschnitt, az ismert nagyiparos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen egyének ellen, akik halállal fenyegették meg, ha nem bocsátja rendelkezésükre az általuk követelt összeget. A fenyegető levelek névtelen írói az „emberiség falanksza”

1,800,000 leit követeltek Auschnittól és felszólították, hogy ezt az összeget egy csomagban helyezze el a szomszéd megjelölt helyre. Auschnitt, miután jelentést tett az esetről a rendőrségnek, pénz helyett papírral tömött csomagokat helyezett el a megjelölt helyre, mialatt

a közelben rendőrök helyezkedtek el és állandó megfigyelés alatt tartották a környéket. Ma éjszaka valóban megjelent egy ember a kiszemelt helyen és magához vette a csomagot.

Az illetőt nyomban lefogták.

Megállapítást nyert, hogy Alexe Dumitru kerésszel azonos, de tagadja, hogy bármi köze is volna az „emberiség falankszához” és a fenyegető levelekhez. Azt állítja, hogy véletlenül vette észre a csomagot és kíváncsiságból vette azt magához.

SPORT-ESEMÉNYEK

Ismét a Gloria vezet az ifjúsági bajnokságban

Az ifjúsági bajnokság vasárnapi fordulóján az AMEFA csapata legyőzte az eddig még veretlen Olimpiát és ezzel ismét a Gloria került az élre, miután az eddig vezető Astra is pontot veszített. A forduló egyik legnagyobb meglepetése az Unirea magyaránnyu győzelme volt a CAA felett. A bajnoki táblája így alakult:

1. Gloria	6	5	—	1	56	9	10
2. Astra	6	4	2	—	39	8	10
3. Unirea	6	4	1	1	27	14	9
4. Olimpia	5	4	—	1	17	7	8
5. CAA	6	3	2	1	15	14	8
6. Intelegera	6	3	1	2	13	12	7
7. AMEFA	6	3	—	3	20	13	6

8. Hakoah	6	3	—	3	7	32	6
9. USA	6	1	2	3	12	12	4
10. Titanus	6	1	1	4	11	19	3
11. Transilvania	6	1	1	4	9	26	3
12. SGA	5	1	—	4	9	21	2
13. Tricolor	6	1	—	5	7	52	2
14. Fortuna	4	—	2	2	7	10	2

A román válogatott rugby-csapat elutazott Párisba az Európa-bajnokság színhelyére. A csapat Dijonban megszakítja útját és edzést tartott ott.

A Telefon Club légkorong-csapata az országos bajnokságot lekötötte télire a budapesti FTC együttesét.

Sikeres szereplés esetén

Elre kerülhet az AMEFA a nemzeti bajnokság első csoportjában

Kijelölték a divíziós mérkőzések játékvezetőit

A nemzeti bajnokság vasárnapi csonka fordulójának főeseménye a fővárosban lebonyolításra kerülő Rapid-AMEFA mérkőzés, amely az aradi munkáscsapat újabb nagyjelentőségű erőpróbája lesz. Az aradi csapatban meg vannak azok a képességek, amelyek ennek a nagy futballesetnek a sikeres megvívásához szükségesek, a kérdés most csupán az, hogy miként tudja a csapat ezeket a képességeket a vasárnapi mérkőzés folyamán kifejezésre juttatni. Óriási küzdelem várható ezen a mérkőzésen és az eredmény alighanem közeliár majd a döntetlenhez. A mérkőzést Piki Kroner előnyösen ismert fővárosi bíró vezeti.

Oradea—Nagyváradon a CAO a Duig-ot látja vendégül és a Braila-i csapat, amely vasárnap Satumare—Szatmáron vereséget szenvedett, nem indul tulzott reményekkel a CAO elleni mérkőzésen. Az Oradea—Nagyvárad mérkőzést Russu Gabriel dr. vezeti.

Satumare—Szatmáron az Olimpia és a Cluj-kolozsvári Victoria csapnak össze és a honi csapat önbizalmát rendkívül megnövelte az AMEFA ellen, elért döntetlen és a Duig felett aratott győzelem, mégis azt hiszik, hogy a Victoria mindkét pontot magával fogja vinni. A mérkőzés vezetésére Ceureanu fővárosi játékvezetőt jelölték ki.

A második csoportban a Juventus és a Dragos Voda játszanak a fővárosban és a Juventus most már nagy eréllyel akarja folytatni pontgyűjtő akcióját, hogy a dicstelen utolsó helyről elkerüljön. Ez valószínűleg sikerülni is fog és a mérkőzést Petru Vasile vezeti le.

Cluj-Kolozsváron az „U” a második diákcsapatot, a Sportul Studentesc együttesét látja vendégül és a két diákcsoport mérkőzése alighanem a honiak győzelmét fogja hozni. Kemény, heves küzdelem várható és a hazai pálya előnye az „U” mellett szól. Chicin a mérkőzés játékvezetője.

Lugoj-Lugoson a Vulturi Textila és az ACRF játszanak a bajnoki pontokért és a két „középcsoport” erős harcát fog vinni, amely-

Osszeállították a magyar atléta válogatott csapatot

Budapest. A szombat-vasárnapi svéd-magyar atlétikai válogatott versenyére a magyar atlétikai szövetségi bizottság összeállította a válogatottat. Ez a következő:

100 méter: Kovács, Gyenes. 400 méter: Kovács Vadas. 800 méter: Iglói, Harsány. 1500 méter: Szabó Miklós, Németh. 10.000 méter: Szilágyi, Kelen. 110 gát: Jávros, Szabó Endre. 400 méteres gát: Héjjas dr., Margó dr., Sulydohás: Darányi dr., Osányi Zoltán. Diszkoszvetés: Madarász, Kulicz. Gerelyvetés: Várszeghi, Makka. Magasugrás: Bodosi dr., Bácsalmássy dr. Távolugrás: Koltay, Nagy. Rúdugrás: Zsuffika, Bácsalmási dr. A svéd stafétára öt versenyzőt jelöltek, akik közül a helyszínen jelöljük ki a staféta tagjait. Ezek: Gyenge, Nagy dr. Sir. Kovács, Vadas.

nek valószínűbb győztese a Lugoj-lugosi együttes. A Brasov-brassóiak ugyan otthonában győzték le a Dragos Vodát, de ezuttal keményebb ellenféllel kerülnek szembe. A mérkőzésvezetésére Morár dr.-t jelölték.

Ki kerül a Középeurópa Kupa megüresedett ké helyére?

Bucuresti. Románia labdarúgó körei feszült figyelemmel várják a döntést: mi történik azzal a két felszabadult hellyel a Középeurópa Kupában, amely Svájc önkéntes visszavonulása miatt üresedett meg? Bucurestiben úgy tudják, hogy Magyarország és Csehszlovákia, Románia és Jugoszlávia kérését támogatja. Most azután budapesti lapok arról írnak, hogy a magyar szövetség olyan javaslatot tesz majd, miszerint a kupadöntőbe került két állam jutalomképpen négy-négy csapattal játszhas-sék. Eszerint a különböző találgatások között a következő eshetőségek vannak:

1. Három-három magyar, osztrák, olasz és cseh, két-két román és jugoszláv csapat. (Ezt a tételt támogatja állítólag a magyar és a cseh szövetség.)

2. Három-három magyar, osztrák, olasz és cseh, két német csapat (a megüresedett helyeken) egy-egy román és jugoszláv. Olasz és osztrák javaslat.)

3. Négy-négy magyar és olasz, három osztrák és cseh, egy román és jugoszláv csapat (magyar javaslat?)

Ezek után érthető, hogy kíváncsian várja mindenki a kupabizottság döntését.

Világrekordot futott a francia Archambaud Milánóban. Kerékpárjával 3 kilométert 39 p. 17.4 mp. alatt tett meg. A régi világrekord 39 p. 19.4 mp. volt.

KÖZGAZDASÁG

A tengeri forgalombahozataláról szóló rendelet módosítását kérik a gabonakereskedők

Legutóbbi lapszámunkban megemlékeztünk az egészségügyi és szervezeti miniszteriumok közös rendeletéről, amelyben a tengeri forgalombahozatalát szabályozza. A rendelet értelmében tudvalevőleg szigorúan megbüntetik mindazokat, akik olyan tengerit hoznak forgalomba, amelynek viztartalma meghaladja a 14 százalékot. A tengerit szállításra a jövőben úgy a vasutnak, mint a hajótársaságoknak csak abban az esetben szabad elfogadniuk, ha akár a mezőgazdasági, akár a kereskedelmi és Iparkamara igazolja, hogy a szállítást végző tengeri viztartalma a 14 százalékot nem haladja meg. Nagyobb viztartalmu tengeri szállítást viszont azzal a feltétellel engedélyezik, ha a szállítás száritóba történik.

A gabonakereskedők körében, értesülésünk szerint, mozgalom indult meg annak érdekében, hogy

a rendelet módosítását kérik a miniszteriumtól, még pedig oly értelemben, hogy legalább takarmány céljaira engedélyezzék a 14 százaléknál nagyobb viztartalmu tengeri forgalombahozatalát.

Kérésük indokolásában a gabonakereskedők rákivárnak világítani arra, hogy 14 százalékos viztartalmu tengeri — főképpen vidékünkön — csak májusban található. Jelenleg a tengeri viztartalma

18—20 százalék között mozog. Abban az esetben, ha 14 százaléknál magasabb viztartalmu tengeri árusítását takarmány céljaira sem engedélyezik, ez egyet jelent a tengerikereskedelem teljes meg-bénulásával.

Az viszont, ha a magasabb viztartalmu tengerimennyiségeket

száritásra kötelezik, a száritással járó költségek azt eredményezik, hogy a tengeri ára vággonként 7—8 ezer lejjel emelkedik.

Értesülésünk szerint a gabonakereskedők arra kérik az aradi Kereskedelmi és Iparkamarát, hogy ilyen értelemben járjon el a miniszteriumban

Változatlan marad a buza- és liszt-kiviteli prémium

A Monitorul Oficial legutóbbi száma közli a szervezeti miniszterium rendeletét, amelynek értelmében az október 10-től november 10-ig terjedő időszakra a buza és a liszt kiviteli prémiuma változatlan marad, vagyis az állam ugyanazt az összeget fizeti kivitt buza és liszt után, mint a szeptember 10-től október 10-ig terjedő időben. Az emített prémium a szeptember 2-ikától november 10-ig történt eladásokra vonatkozik.

A BUDAPEST-WIEN-PRAGA-I SPORTKÜLÖNVONATRA

ma déli 1 óráig lehet jelentkezni az EUROPA menetjegyirodában

(Sándor könyvkereskedés)

Elhalasztotta a város a liszt- és a kenyérréteg maximálását

Aradváros átmeneti bizottsága szerdán délelőtt megtartott ülésén foglalkozott a liszt- és kenyérréteg maximálásának ügyével. Jac Eugen gazdasági tanácsos jelentésében hivatkozott arra, hogy a buza ára az utóbbi időben valóban emelkedett és ezért indokoltnak tartja a liszt maximális árának kilogramonként negyven banival, míg a kenyér árának ötven banival történő emelését. Ugyanakkor azt javasolta, hogy a 6-os lisztből készült kenyér árát ne emeljék fel. Detesan Joan a fogyasztók nevében szólalt fel és indokolatiannak nyilvánította a maximális árak emelését. A malomtulajdonosok és pékek képviselői az emelés mellett foglaltak állást, ugyancsak a Kereskedelmi és Iparkamara megbízottja is, aki azt hangsúlyozta, hogy a buza ára métermázsánként elérte az 505 lejt.

Tatu Joan helyettes átmeneti bizottsági elnök annak a nézetének adott kifejezést, hogy jelenleg a buza ára még nem alakult ki és ezért korai lenne a liszt árát újból maximálni. Azt ajánlotta, hogy vérfajak inég egy-két hétig liszt és a kenyér árának maximálásával és ne előzzék meg a buzaárak tulajdonképpeni kialakulását. Cotioiu Romulus dr. javaslatára az átmeneti bizottság magáévává tette Tatu Joan álláspontját és a liszt, valamint a kenyér ármaximálásának ügyét levette a napirendről.

A pékek a délután folyamán értekezletet tartottak és ezen megállapították, hogy a piacon jelenleg rendkívül kevés a liszt, másrészt pedig azt csak olyan feltételekkel kaphják, melyek mellett a kenyeret a jelenlegi árakon nem tudják forgalomba hozni. Ezért elhatározták, hogy csütörtökön délelőtt kiüldöttéleg keresik fel dr. Cotioiu Romulus átmeneti bizottsági elnököt, akit arra kérnek, hogy a lakosság kenyérről való ellátásának biztosítása érdekében minél előbb maximálja újból a liszt- és kenyér árát.

Hatmilliárd lei a negyedik évnegyedre a behozatali keret

A Banca Națională a közeli napokban hozza nyilvánosságra a negyedik évnegyedre szóló behozatali keret összegét. Értesülésünk szerint ez a keret hatmilliárd lej körül mozog. A pontos összeget akkor állapítják meg, miután a Jegybankhoz immár megérkeztek a harmadik évnegyed utolsó napjaiban történt kivitelről szóló kimutatások.

— Mégis árul tűzifát maximált áron a CAPS. Az autonóm erdőpenztár, a CAPS vezérigazgató-sága elhatározta, hogy eredeti tervétől eltérően mégis árul maximált áron tűzifát a bucuresti-i pia-

Özv. SZÁNTAY BÉLÁNÉ szül. SALÁTY KATALIN mélyen sújtott hitvese szomorodott szívvel tudatja az alulírott rokonság nevében is, hogy felejthetetlen jó férje, a legjobb testvér, vő, nagybácsi és rokon

Szántay Béla

f. hó 5-én, délután 3 órakor, életének 64-ik, boldog házasságának 14-ik évében, visszaadta nemes lelkét teremtőjének.

Drága halottunk hült tetemét csütörtökön, f. hó 7-én, délután 4 órakor fogjuk az „Eternitatea” (felső) temető halottas csarnokában a ref. egyház szertartásai szerint megáldani, majd a családi sírhelyben örök nyugalomra helyeztetni.

NYUGODJÉK BÉKÉBEN!

Arad, 1937 október 5.

Szántay Lajos testvére, Szántay Anna, Szántay Teréz unokahugai Gondos Elekné szül. Ebergényi Katalin anyósa, Szántay Lajosné szül. Csánk Borbála, Salaty Ilona sógornői.

Limbeck, Fabrica de cosciuguri si intrerpretare de inormantari. Arad. Piata Avram Iancu 22. — Telefon 10-93.

**Hirdessen
az Aradi Közlöny-ben**

Gondolt az ÁLLAMI
SORSJÁTÉK OKTÓBER
15-iki húzására?

Vásároljon EGY SORS-
JEGYET és résztvesz a
szerencse nagy parádéjában.

H U Z Á S
OKTÓBER 15.-ÉN

NYEREMÉNYEK

6.000.000

2.000.000

1.000.000

STB.

ÉRTÉKBEN, MIND
AZ ÖN SZÁMÁRA
VANNAK

ALLAMI SORSJÁTÉK

XIV. SORSJÁTÉK • IV. OSZTÁLY

Tíz százalékkal csökkentik kiviteli keretüket a tűzifaexportáló államok

Stockholmban az elmúlt napokban tartották meg az ETEC nevű egyesületben tömörült európai faexportáló országok értekezletét, amelyen az alább felsorolt államok képviseltették magukat: Románia, Jugoszlávia, Finnország, Oroszország, Svédország, Csehszlovákia, Litvánia, Ausztria és Lengyelország.

Az értekezletnek különös jelentőséget kölcsönözött az a tény, hogy közvetlenül a tűzifában bekövetkezett jelentős áremelkedések után ült össze, valamint azután, hogy a tűzifaimportáló országok nagymértékben ellátták magukat tűzifaexportációkkal. A résztvevők megvitatták, hogy vajon nem kellene-e a tűzifa árát stabilizálni annak érdekében, hogy a legutóbbihoz hasonló jelentős árhullámzásokat elkerüljék. A tanácskozások eredményeképpen az értekezlet a következőket határozta el:

Tíz százalékkal leszállítják az egyesületben résztvevő országoknak a jövő évre megállapított kiviteli keretét.

Figyelembe vették, hogy az importáló államok jelenleg jóval nagyobb készletekkel rendelkeznek, mint a múlt esztendő hasonló időszakában és ezért módot nyújtottak a kiviteli keretek azonnali tíz százalékkal való leszállítására.

Elhatározták annak a nemzetközi egyezménynek egy évvel való meghosszabbítását, amelynek alapján az ETEC működik.

Ami a kiviteli kvóták leszállítását illeti, ez azt jelenti, hogy az európai országok össz-tűzifaexportáció

3.600.000 standard lesz, ami a legutóbbi mennyiséggel szemben — mint említettük — 10 százalékos csökkentést jelent. Nagyjelentőségű az a határozat, amelynek értelmében

jogot adtak minden egyes államnak arra, hogy az új, leszállított keretet már ebben az esztendőben életbeléptesse.

Ennek következtében az európai államok tűzifaexportációi 1937 október 1-től 1938 december 31-ig

400.000 standard visszaesést mutat majd. Az említett határozatokat a résztvevő államoknak külön ratifikálniuk kell.

A legközelebbi értekezletet Varsóban tartják.

Szerkesztői üzenet:

K. Zs. Brad' jelige. Felvevő érvelése helyes mert a felvevő tévedése csak akkor lett volna renonce, ha az üstet hazavive, kijátszották volna. Ez igazolja az a tény is, hogy a játékosok továbbjátszottak, elismerve, hogy a felvevő ilyen esetben nem csinálhat renonce-ot. Az osztó miután az ellenpartnerekkel „sir és nevet”, szintén fizetni tartozik, minthogy nyert volna, ha a felvevő elveszti a betét. Ha azonban nem a felvevő játékos követte el a tévedést: úgy renonce az eset és a felvevő javára irandó a partie, mert a lap elárulásával, jogosulatlan előnyhöz juthat a két ellenpartnar.

KÖNYVEK

— **KODOLÁNYI JÁNOS: BOLDOG MARGIT.** Boldog Margit IV. Béla király leánya a magyar középkor legvonzóbb, legmegragadóbb nőalakja. A margitszigeti kolostor fenéséges csöndjében, látomásokban és elmélyülésekben eltöltött élete, nagykészségű tollat és kiváló lélekábrázoló művészetet kíván. Szavakban szinte nem is fogható finomságok és belső történések megragatásának nehéz feladatát rója élete az ábrázolóra: amit ragyogó virtuozitással oldott meg Kodolányi János, a nagysikerű *Vas fiái* írója. Páratlan a beleérzés, amellyel Kodolányi az Istent kereső Margitot meglátja és a művészet, amellyel élénk állítja a középkor illúzióját nyújtó keretben. Kodolányi János: Boldog Margit című műve az Athenaeum kiadásában, 370 lapon fűzve 132 lei, kötve 158 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj.

— **JUHÁSZ VILMOS: TIBET.** Tibet, „Ázsia szive”, az idegenek elől máig is a legszigorúbban elzárt és a világpolitikára mégis nagy mértékben kiható magashegyi ország. A számos vele foglalkozó magyarul írt könyv közül azonban egy sem volt eddig, amely Tibet „titkát” annyira teljesen és minden vonatkozásában feltárta volna, mint Juhász Vilmos könyve. Megismerjük ebből a föld legmostohább életkörülmények között tengődő parasztságának, a pásztornomádoknak és a szervezett rablóhordáknak életmódját, s a világ legkülönösebb vallásának, a lámák egyházának idegenszerű, de mélyértelmű tanításait és szertartásait. A népi és földrajzi sajtóságok élesszemű meglátásán kívül a tudós szerző hűen rajzolja elénk a brit világbirodalom, a szovjet és a két nagy ázsiai hatalom: Kína és Japán e földrész körül lejátszódó konfliktusait. S a nyugati világpolitika törekvései mellett remek fejezetekben ismerteti eddig javarészt ismeretlen kutatók és utazók élményeinek és kalandjainak izgalmas részleteit. Juhász Vilmos: Tibet című műve megjelent az Athenaeum földrajzi sorozatában, ára fűzve 132 lei, kötve 158 lei és kapható minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj. Kérje az Athenaeum sorozatok teljes jegyzékét.

RADIO

CSÜTÖRTÖK, OKTÓBER 7.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, rádió híradó, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Vasile Julea zenekara. 14.10: Rádióhíradó, időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, bel- és külföldi hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15: Hírek. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Szalóonzene. 20.12: Wagner-kelemek. 21.15: Szimfonikus hangverseny. A szünetben: Sport, rádióhíradó. 23: Szórakoztató zene. 23.45: Hírek francia és német nyelven. 23.55: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.10: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 1.05: Hanglemezek. 1.30: Hírek. 2.30: Eugen Stepat balwajkazzenekara. 3.40: Hírek. 5.15: Héjjes Pálné előadása. 5.45: Hírek. 6: Felolvasás. 6.15: Lakatos Tóni és cigányzenekara. 7.05: Mácsay Károly tanár előadása. 7.35: Hír Sári zongorázik. 8.10: Méhézezi időszerű tanácsadó. 8.30: Báthy Anna énekel. 9: Bárd Miklós emlékezete. 9.50: Hírek. 10.10: Zongora-gordonka szonáta.

PÉNTEK, OKTÓBER 8.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, rádió híradó, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Rádióhíradó, időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, bel- és külföldi hírek. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.03: Jean Sibiceanu zenekara. 20.15: Rádiógyetem. 20.35: Al. Theodorescu hegedül. 21.15: Andre Chenier, Giordano operája 4 felvonásban. 21.40: Könyvek és folyóiratok. 22.25: Rádióhíradó. 23.15: Sport. 23.45: Hírek francia és német nyelven. 23.55: Utolsó hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.10: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 1.05: Endre Béla énekegyüttese. 1.30: Hírek. 2.30: Csörba Dezső és cigányzenekara. 3.40: Hírek. 5.15: Diákféltóra. Utána: Ifjúsági közlemények. 5.45: Hírek. 6: Megyery Ella utirajza. 6.30: Hanglemezek. 7.30: Az Operaház előadásának közvetítése. „Hovanscsina” Zenedráma 5 felvonásban. Az I. felvonás után kb. 9: Hírek. 9.50:

Hírek. 10.40: Hírek. 11.55: Időjárásjelentés. Utána: Hírek angol nyelven. 12.05: Farkas József és 10.45: Szalóonzene. 12: Thurnwald és Farquarson professzorok, valamint Mrs. Farquarson nyilatkoznak a dudai néprajzi utjukról. 12.15: Vécsey Ernő és jazz-zenekara. 1.05: Hírek külföldre. **Belgrad.** 9.20: Szimfonikus hangverseny.

SZOMBAT, OKTÓBER 9.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, rádió híradó, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Rádióhíradó, időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, bel- és külföldi hírek. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.03: Szórakoztató zene. 20.15: Rádiógyetem. 20.35: Helge Roswaenge énekel. Radio Románia. 20.55: Román népzene. Radio Bucuresti. 20.55: Viorica Anghel énekel. Radio Románia és Radio Bucuresti. 21.15: Rádióposta. 21.30: Szalóonzene. 22.30: Sport, rádióhíradó. 22.45: Petrică Moțoi zenekara. 23.45: Hírek francia és német nyelven. 23.55: Utolsó hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.10: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Mórincz Pál elbeszéléseiből. 11.45: Mit nézzünk meg? 1.05: Szalóonzene. 1.30: Hírek. 2.30: Hanglemezek. 3.40: Hírek. 5.15: A krakkói városi dalárda énekel. 5.45: Hírek. 6: Mit üzen a rádió? 6.30: Guttenberg Gygörgy és jazzzenekara játszik, Kalmár Pál énekel. 7.25: Közvetítés a Kertészeti Tanintézetből. 8: Horváth Rezső és cigányzenekara. 8.30: Mészáros János dr. előadása. 8.50: Azra. Mesejáték 3 felvonásban. 10.20: Hírek. 10.50: Budapesti Hangversenyzenekar. 12.05: Egressy Sándor és cigányzenekara. 1.05: Hírek.

Budapest II. 6.50: Szilády Zoltán dr. előadása. 7.25: Hanglemezek. 8.10: Mezőgazdasági félóra. 8.40: Horváth Rezső és cigányzenekara. 9.30: Hírek, löversenyeredmények. 9.55: Jazzzene.

Breslau. 8.10: Tarka est.

Köln. 9: Vidám est.

Stuttgart. 9: Nagy tarka est.

Hamburg. 9.10: Nagy szórakoztató hangverseny.

Bécs. 9.15: Tarka est.

London. 10: Adolf Busch hegedül.

Drotwich. 11.35: Richard Tauber énekel.

APRÓ HIRDETTÉSEK

EGY APRÓHIRDETÉS ARA 20 lei MINDEN TOVABBI SZÓ 10 SZÓIG 20 lei 2 LEI.

LEVELEZÉS

No. 133. Levél van a kiadóban. 5326

ALKALMAZÁS

Pincemester jó bizonyítványokkal azonnal felvétetik. Likörgyártáshoz érhető előnyben részesül. Ajánlatok „Engros” jelűre a kiadóba küldendők. 5229

Főzni tudó ügyes minden háromtagú családhoz magas fizetéssel 15-re felvétetik. Cim a kiadóban. 21049

Mozgó újságárusok fizetéssel azonnal felvétetnek Löbl hírladirodában. 21077

Fiatal fűszerkereskedő segédet keresek. Haász, Radnai u 34-36. 21065

Keresek tisztá cselédeleányt (mindegyes), aki az összes háztartási teendőkben jártas. Fringhianu. Cukorgyár. 5332

Bejártnó megbízható, rendes tisztá, 2 tagú családhoz, csak délelőttre felvétezik. Cim a kiadóban.

ALLAST KERESŐK

Németül, románul, magyarul beszélő kereszény a délelőti órákra állást keres. Címeket a kiadóba kér. 5331

Keresetett a Aradi Nyomdanyallalat rotációs gépen.

LAKÁS

Különbejáratu butorozott szobát keres fiatalember, központban, azonnalra, jobb zsidó háznál, esetleg elhátással. Cimet a kiadóba kérek. 5335

Különbejáratu egy esetleg 2 uccai butorozott szoba közvetlen fürdőszobával kiadó. Str. Duca 2. I. em. 21030

Három uccaiszobás földszinti modern urilakás újrafestve, parkudvarral október 15-re beköltözhető. Str. Consistorului 29. 5312

Csinosan butorozott szoba, fürdőszoba használatl azonnalra kiadó. Mețianu u. 22. földszint jobbra. 21064

Kiadó 3 uccai szobás magasföldszintes komfortos lakás, valamint egy műhelyhelyiség. Bul. Reg. Ferdinand 14. 21042

Négyszobás, parkettás, fürdőszobás lakás zárt folyosóval havi 1.600 lei házbér mellett kiadó. Calea Radnei No. 35/1. 5328

ELADÁS

2.500 leiért sürgősen eladó egy rövid fekete bécsi zongora. Gojdu ucca 75 Steiner. 21051

Értékes németnyelvű szépirodalmi művek olcsón eladók. Cimeket a kiadóhivatalba. 135

Automobil Citroen Jadó 12.000. Str. Hotoran 16. 5327

Egy gyönyörű nagy Phönix pálma és egy metronom eladó. Cim a kiadóban. 5316

Csikó bunda, barna rövid nagyon olcsón eladó. Comisió üzlet Dácia kávéház mellett. 5341

VÉTEL

Egy jókarban lévő gyermekkoscsit megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek. 21073

Veszek használt nerceket. Kérem Ioanovits Antal szücsécgnek Arad. Str. Dr. Ioan Robu 2. bemutatni. 5343

KÜLÖNFÉLE

Biztos megélhetést nyújtó pensió konyhája kiadó. „Biztos megélhetés” jelűre a kiadóba. 5344

Akar Ön megszabadulni rossz szokásaitól? Alkohol, dohány stb. El van rontva családi élete? Forduljon azonnal Körösladányihoz, mert szuggesztív erejével csodákat tesz. Tanácsai páratlanok. Cime: Arad, Str. Oncu No. 21. 5329

Máté műhímző készit ajourt, endlit, aplikációt, monogramot és minden e szakmához tartozó munkát olcsón és szép kivitelben. Arad, Str. Eminescu 20-22. Ugyanott egy régi jó hegedű eladó. 5325

Segítség iszákosság ellen!!!

Kérjen díjtalan felvilágosítást! **Dr. Odor Mária** gyógyszerész, Carani, Jud. Timiș-Torontal.

ÜZLETEK

Élelmiszer üzlet főut. onalon olcsón átadó. Esetleg közreműködő társulás lehetséges. Cim a kiadóban. 5314

Haláleset, elutazás, költözésközből kifolyólag veszek készpénzért ócska butorokat, ruhaneműket, ágyneműt, matrácot, szőnyeget, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket, mauliatura papírt, hangszereket, ócskavasat, padlášolmit. Vásárolok lakásban és padlášon heverő bármilyen felesleges holmit, lim-lomot, stb. Vidékre is megyek. Cimeket a kiadóhivatalba, vagy lakásomra. Levelezőlap vagy személyes hívásra házhöz jövök. Gojdu-u. 5. sz. Steiner Sándor.

A szerkesztésért

Dr. STAUBER JÁNOS

felel.

Az **ARADI KOZLONY**, telefonosmai: Szerkesztőség: 20-14, kiadóhivatal: 11-51.

Felelős kiadó: Stauber János